

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

KATEŘINA HRDÁ

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

**Komparace pyrotechnických činností
Armády České republiky a Policie České
republiky**

Bakalářská práce

**Comparison of pyrotechnic activities of the Army of the Czech Republic
and the Police of the Czech Republic**

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE
pplk. v. v. Mgr. Jozef TÓTH

AUTOR PRÁCE
Kateřina HRDÁ

PRAHA
2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V České Kamenici dne 14. 3. 2024

Kateřina HRDÁ

Poděkování

Děkuji panu proděkanovi pplk. v. v. Mgr. Jozefu Tóthovi za pomoc při vedení bakalářské práce. Mé poděkování patří též pyrotechnikovi zásahové jednotky Krajského ředitelství Ústeckého kraje panu Marku B. za jeho ochotu a poskytnutí cenných rad a materiálů, bez nichž by tato práce nemohla vzniknout. Děkuji také svému vedoucímu panu npor. Ing. Jiřímu Paterovi za jeho ochotu a poskytnutí kontaktů.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá srovnáním pyrotechnických činností Armády České republiky a Policie České republiky. Je rozčleněna do čtyř relativně samostatných částí. V první části práce je pozornost věnována základním pojmům a jejich charakteristice, druhá část se zabývá organizací pyrotechnických pracovišť, třetí část práce pojednává o legislativě upravující pyrotechnickou činnost a poslední, čtvrtá část bakalářské práce, srovnává pyrotechnické činnosti obou výše zmíněných složek a také Vojenské policie. Srovnávány jsou například pyrotechnické práce, vzdělávání pyrotechniků či podmínky pro zařazení na systemizovaná služební místa pyrotechniků. Výsledkem práce je uvedení rozdílů a podobností ve výkonu pyrotechnických činností porovnávaných složek.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pyrotechnická činnost * pyrotechnické práce * Policie České republiky * Armáda České republiky * Vojenská policie * pyrotechnické kurzy * výbušniny

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with the comparison of pyrotechnical activities of the Army of the Czech Republic and the Police of the Czech Republic. It is divided into four relatively separate parts. In the first part of the thesis attention is paid to basic terms and their characteristics, the second part deals with the organization of pyrotechnic workplaces, the third part of the thesis deals with the legislation regulating pyrotechnic activities and the last fourth part of the bachelor thesis compares pyrotechnic activities of the two aforementioned units and also the Military Police. For example, pyrotechnic work, training of pyrotechnicians and conditions for assignment to systematized service positions of pyrotechnicians are compared. The result of the work is a presentation of differences and similarities in the performance of pyrotechnic activities of the compared forces.

KEYWORDS

Pyrotechnical activity * pyrotechnical work * Police of the Czech Republic * Army of the Czech Republic * Military Police * pyrotechnical courses * explosives

Obsah

Úvod	7
1 Základní pojmy	8
1.1 Policie České republiky	8
1.1.1 Základní vymezení pojmu	8
1.1.2 Organizační členění	9
1.2 Armáda České republiky	10
1.2.1 Základní vymezení pojmu	10
1.2.2 Organizační členění	10
1.3 Vojenská policie	11
1.3.1 Základní vymezení pojmu	11
1.3.2 Organizační členění	13
1.4 Pyrotechnika	15
1.4.1 Vymezení pojmu pyrotechnika a její dělení	15
1.4.2 Policejní pyrotechnika	16
1.4.3 Vojenská pyrotechnika	21
1.5 Výbušniny	24
1.5.1 Charakteristika výbušnin	24
1.5.2 Dělení výbušnin	26
1.6 Munice	27
1.6.1 Charakteristika munice	27
1.6.2 Dělení munice	28
2 Organizace pyrotechnických pracovišť	30
2.1 Pyrotechnická pracoviště Policie České republiky	30
2.1.1 Pyrotechnická služba	31
2.1.2 Ředitelství služby cizinecké policie	33
2.1.3 Útvar rychlého nasazení a zásahové jednotky krajských ředitelství policie ...	34
2.1.4 Ochranná služba	36
2.2 Pyrotechnická pracoviště Armády České republiky a Vojenské policie	37
3 Legislativa upravující pyrotechnickou činnost	40
3.1 Legislativa upravující pyrotechnickou činnost obecně	40
3.2 Předpisy Policie České republiky	41
3.2.1 Seznam vybraných předpisů a interních aktů řízení souvisejících s pyrotechnickou činností policie	44
3.3 Předpisy Armády České republiky a Vojenské policie	45

3.3.1 Seznam vybraných předpisů upravujících pyrotechnickou činnost armády a Vojenské policie	47
4 Komparace pyrotechnických činností Policie České republiky a Armády České republiky.....	49
4.1 Komparace podmínek pro zařazení na systemizované služební místo pyrotechnika a pro zařazení do pyrotechnických kurzů.....	49
4.1.1 Podmínky pro zařazení u Policie České republiky	49
4.1.2 Podmínky pro zařazení v Armádě České republiky a u Vojenské policie	52
4.1.3 Srovnání.....	55
4.2 Komparace pyrotechnických kurzů a získaných oprávnění	58
4.2.1 Kurzy a získaná oprávnění u Policie České republiky.....	58
4.2.2 Kurzy a získaná oprávnění v Armádě České republiky a u Vojenské policie.....	62
4.2.3 Srovnání.....	64
4.3 Komparace pyrotechnické činnosti a výkonu pyrotechnických prací	66
4.3.1 Pyrotechnická činnost a výkon pyrotechnických prací u Policie České republiky.....	66
4.3.2 Pyrotechnická činnost a výkon pyrotechnických prací v Armádě České republiky.....	71
4.3.3 Pyrotechnická činnost a výkon pyrotechnických prací u Vojenské policie	76
4.3.4 Srovnání.....	78
4.4 Komparace práv, povinností a odpovědnosti pyrotechniků.....	81
4.4.1 Práva, povinnosti a odpovědnost pyrotechniků u Policie České republiky	81
4.4.2 Práva, povinnosti a odpovědnost pyrotechniků v Armádě České republiky...	83
4.4.3 Práva, povinnosti a odpovědnost pyrotechniků u Vojenské policie	84
4.4.4 Srovnání.....	85
Závěr.....	87
Seznam literatury a jiných zdrojů.....	88
Monografie	88
Zákonná úprava a interní akty řízení	88
Webové stránky a elektronické zdroje	90
Seznam příloh.....	95
Přílohy.....	96
Seznam použitých zkratk.....	99

Úvod

Tato bakalářská práce pojednává o problematice srovnání pyrotechnických činností Armády České republiky a Policie České republiky. Toto téma jsem si zvolila z toho důvodu, že je dle mého názoru velice zajímavé a sama jsem se toužila v této oblasti více vzdělat. Přestože se při svém zaměstnání s pyrotechnickou činností nesetkávám, oceňuji odvahu a psychickou odolnost všech policejních i armádních pyrotechniků, kteří jsou kolikrát nuceni pracovat v nelehkých podmínkách či rovnou riskují své zdraví a život. Avšak oproti minulosti, kdy zahynula spousta (nejen) policistů a četníků v důsledku zranění způsobených výbuchem, je dnes díky dodržování bezpečnostních postupů a kvalitnímu systému vzdělávání pyrotechniků jejich práce bezpečnější. Svou nezastupitelnou roli hraje také speciální vybavení, které pyrotechnici využívají jednak k zefektivnění své práce a také ke své vlastní ochraně, jako je například pyrotechnický oblek, tyč odstupné manipulace, pyrotechnický robot či detektory kovů a výbušnin. Výběrem tohoto tématu bakalářské práce bych rovněž chtěla vyjádřit obdiv všem pyrotechnikům a poděkovat jim za jejich práci. Bakalářská práce si klade za cíl porovnat pyrotechnické činnosti Armády České republiky s pyrotechnickými činnostmi Policie České republiky, to znamená popsat tyto činnosti a poukázat na rozdíly, v čem se liší pyrotechnická činnost těchto dvou složek a na to, co mají naopak společné. Dále má čtenáře seznámit s některými důležitými pojmy užívanými v souvislosti s tématem pyrotechniky a nabídnout mu přehled policejních a armádních pyrotechnických činností na jednom místě. Pro naplnění takto vytyčených cílů jsem se rozhodla použít několik metod. Sestavení bakalářské práce by se neobešlo bez počátečního studia odborné literatury, právních předpisů, interních aktů řízení a jiných zdrojů. Využiji zcela jistě metod popisných a srovnávacích, dále analýzy, případně také syntézy, indukce a dedukce. Práce je postavena na principu kompilace tvořené z poznatků získaných z nejrelevantnějších armádních a policejních zdrojů, což je především vojenský předpis Vševojsk-16-20 a policejní pyrotechnická směrnice.

1 Základní pojmy

V této kapitole budou vysvětleny vybrané základní pojmy týkající se tématu této bakalářské práce. Jejich znalost je nezbytně důležitá pro pochopení dané problematiky. Definice některých dalších pojmů se mohou nacházet rovněž v dalších kapitolách, v závislosti na jejich relevantnosti k tématu oné kapitoly. Pro účely celé práce platí, že výrazy policie, armáda, ozbrojené síly a další obecné dále nespecifikované pojmy se vždy vztahují k České republice, pokud není výslovně napsáno jinak, jelikož zahraniční pyrotechnickou činností se práce nezabývá.

1.1 Policie České republiky

1.1.1 Základní vymezení pojmu

Policie České republiky (dále jen „policie“, kromě nadpisů) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor působící na území České republiky, jehož úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, jak je uvedeno v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“).¹ Policie je podřízena Ministerstvu vnitra, její činnost řídí Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“), v jehož čele stojí policejní prezident. Ten odpovídá za činnost policie ministrovi.²

Úkoly policie vykonávají příslušníci policie ve služebním poměru (dále jen „policisté“) a občanští zaměstnanci. Právní poměry policistů, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby upravuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“). Zaměstnanci policie se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“).³

¹ ČESKO. § 1 - § 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky - znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#p1-1>.

² Tamtéž, § 5 odst. 1 a 3.

³ Tamtéž, § 4 odst. 1.

1.1.2 Organizační členění

Policie je rozdělena do následujících organizačních celků (útvary):⁴

- *Policejní prezidium,*
- *Útvary policie s celostátní působností,*
- *Krajská ředitelství policie,*
- *Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.*

Pro potřeby této práce zde uvádím pouze útvary policie s celostátní působností tak, jak jsou uvedeny na internetových stránkách policie.⁵ Jsou to:

- *Kriminalistický ústav,*
- *Letecká služba,*
- *Národní protidrogová centrála SKPV,⁶*
- *Pyrotechnická služba,*
- *Ředitelství služby cizinecké policie,*
- *Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV,*
- *Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy,*
- *Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV (NCOZ),*
- *Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě SKPV,*
- *Útvar pro ochranu prezidenta ČR,⁷*
- *Ochranná služba Policie ČR,*
- *Útvar rychlého nasazení (URNA),*
- *Útvar speciálních činností SKPV,*
- *Útvar zvláštních činností SKPV.*

V dalších kapitolách bude pozornost věnována hlavně útvaru Pyrotechnické služby a ostatním útvarům s pyrotechnickými pracovišti.

⁴ ČESKO. § 6 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky - znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#p1-1>.

⁵ Útvary s celostátní působností. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-celostatni-pusobnosti.aspx>.

⁶ SKPV – zkratka pro Službu kriminální policie a vyšetřování.

⁷ ČR – zkratka pro Českou republiku.

1.2 Armáda České republiky

1.2.1 Základní vymezení pojmu

Armádou České republiky (dále jen „armáda“, kromě nadpisů) se rozumí ozbrojená síla vytvořená za účelem zajištění bezpečnosti České republiky vůči vnějšímu napadení. Jejím úkolem je, kromě obrany státu, také plnění dalších úkolů „na základě mezinárodních smluvních závazků týkajících se společné obrany nebo operací na udržení míru a bezpečnosti“.⁸ Postavení, úkoly a členění ozbrojených sil upravuje zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky (dále jen „zákon o ozbrojených silách“). Dle tohoto zákona se ozbrojené síly České republiky (dále jen „ozbrojené síly“) člení na armádu, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž.⁹ Služebním orgánem ozbrojených sil jsou prezident republiky (je vrchním velitelem), ministr obrany a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo ministra velitelé, náčelníci a jiní vedoucí pracovníci.¹⁰ Příslušníky jsou pouze vojáci v činné službě,¹¹ jejichž služebněprávní vztahy se řídí zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. Ozbrojené síly mají kromě vojáků také občanské zaměstnance (civilní personál), jejich pracovněprávní vztahy ke státu upravuje zákoník práce.¹² Součástí armády jsou rovněž vojáci zařazení v aktivní záloze, kterých se týkají jiné právní předpisy.

1.2.2 Organizační členění

Armáda, jakožto hlavní složka ozbrojených sil, se člení na několik základních útvarů (sil):

- pozemní síly,
- vzdušné síly,
- síly pro operace,
- speciální síly,
- kybernetické síly,

⁸ Článek v Pardubickém deníku. *Krajské vojenské velitelství Pardubice* [online]. 11. 4. 2022 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://kvv-pardubice.army.cz/aktuality/clanek-v-pardubickem-deniku>.

⁹ ČESKO. § 3 odst. 2 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219#p3-2>.

¹⁰ Tamtéž, § 2 odst. 4.

¹¹ Tamtéž, § 2 odst. 5.

¹² Tamtéž, § 3 odst. 3 a 7.

- teritoriální síly,
- útvary a zařízení v podřízenosti Generálního štábu AČR,¹³
- výcvikové útvary a zařízení.

Tato organizační struktura byla převzata z oficiálních webových stránek Armády České republiky.¹⁴ Podle zákona o ozbrojených silách § 13 se armáda organizačně člení na „vojenské útvary a vojenská zařízení, které se mohou slučovat do větších organizačních celků“.¹⁵ V čele armády stojí generální štáb.

Například pozemní síly se dále člení na Velitelství pozemních sil, brigády (brigáda rychlého nasazení, mechanizovaná brigáda aj.) a pluky (ženijní, dělostřelecký apod.), které se dále dělí na jednotlivé prapory (jako mechanizovaný, tankový, ženijní, zásobovací prapor), nebo oddíly (kupříkladu dělostřelecký oddíl).¹⁶

1.3 Vojenská policie

1.3.1 Základní vymezení pojmu

Vojenská policie je jednou z institucí zajišťujících bezpečnost České republiky. Spolu s policií a obecní policií spadá do kategorie policejních institucí,¹⁷ avšak odlišuje se od nich objektem působení. Její činnost upravuje zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii (dále jen „zákon o Vojenské policii“). Dle znění tohoto zákona, konkrétně dle § 3 odst. 1, působí Vojenská policie pouze vůči:

- *vojákům v činné službě, příslušníkům ozbrojených sil jiného státu nebo je doprovázejícímu civilnímu personálu;*
- *osobám, které se nacházejí v chráněném objektu;*

¹³ AČR – zkratka pro Armádu České republiky.

¹⁴ Poznejte Armádu: Organizační struktura. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/organizacni-struktura>.

¹⁵ ČESKO. § 13 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219#p3-2>.

¹⁶ Velitelství pozemních sil. *Armáda České republiky* [online]. 8. 5. 2023 © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni/poz/velitelstvi-pozemnich-sil-acr-221600/>.

¹⁷ HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 26.

- *osobám, které jsou podezřelé, že spáchaly nebo páchají trestný čin nebo přestupek v chráněném objektu, trestný čin nebo přestupek spolu s vojákem nebo proti vojenskému objektu, vojenskému materiálu, materiálu ozbrojených sil jiného státu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo.*¹⁸

Z toho vyplývá, že oblast zájmu Vojenské policie je omezena především na vojáky z povolání. Na civilní osoby se zaměří v případech, kdy se osoby nacházejí v chráněném objektu anebo spáchají-li v něm trestný čin (nebo přestupek), pokud spáchají trestný čin nebo přestupek proti vojenskému objektu, doprovází vojáka v činné službě a konečně, existuje-li podezření, že se civilní osoba dopustila trestného činu či přestupku jakožto spolupachatel vojáka.

Dle § 1 zákona o Vojenské policii je Vojenská policie součástí ministerstva (rozumí se tím Ministerstva obrany). Plní úkoly policejní ochrany ministerstva, ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo, pokud tento zákon nestanoví jinak, a také ozbrojených sil jiného státu při průjezdu nebo pobytu na území České republiky a jejich materiálu.¹⁹ Podle § 4 téhož zákona jsou to konkrétně úkoly, jako je:

- *odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů a činění opatření k předcházení trestné činnosti;*
- *působení v řízení o trestných činech jako policejní orgán a šetření přestupků;*
- *pátrání po hledaných nebo pohřešovaných vojácích nebo po ztraceném nebo odcizeném vojenském materiálu nebo materiálu ozbrojených sil jiného státu, nebo po ostatním majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo;*

¹⁸ ČESKO. § 3 odst. 1 zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii) - znění od 7. 2. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300#p3>.

¹⁹ Tamtéž, § 1 odst. 1 a 2.

- *podílení se na ochraně vojenského materiálu, materiálu ozbrojených sil jiného státu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo;*
- *dohlížení na zabezpečování kázně v chráněných objektech a na dodržování kázně vojáky na veřejnosti;*
- *zajišťování ochrany vojenských objektů určených ministrem obrany a dohlížení na zajišťování režimu vstupu a vjezdu do vojenských objektů;*
- *zajišťování ochrany a doprovodu ministra obrany a jím určených osob a další úkoly.²⁰*

Příslušníkem Vojenské policie je vojenský policista a může se jím stát pouze voják z povolání zařazený ve Vojenské policii, nebo k tomuto účelu povolaný voják v záloze.²¹ V čele stojí náčelník Vojenské policie, jenž je přímo podřízen ministru obrany a jehož úkolem je Vojenskou policii odborně řídit a kontrolovat.²²

1.3.2 Organizační členění

Vojenská policie se člení na tři základní odborné složky, a to na následující:

- Kriminální službu,
- Dopravní a pořádkovou službu,
- Ochrannou službu.

Součástí jsou také specializovaná pracoviště odpovídající za odborné úseky činnosti, například:

- Pracoviště kriminalistické techniky a expertiz,
- Informační činnost,
- Informační bezpečnost a technologie,
- Pracoviště pro přípravu a vzdělávání vojenských policistů,

²⁰ ČESKO. § 4 odst. 1 a 2 zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii) - znění od 7. 2. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300#p3>.

²¹ Tamtéž, § 4 odst. 3 a § 5.

²² Tamtéž, § 6 odst. 1 a 2.

- Logistické zabezpečení.

Dále se Vojská policie dělí podle území na útvary s celorepublikovou působností, jako jsou:

- Hlavní velitelství Vojské policie,
- Velitelství ochranné služby Vojské policie,

a útvary s územní působností:

- Velitelství Vojské policie Tábor,
- Velitelství Vojské policie Olomouc.

Toto organizační členění bylo převzato z oficiálních webových stránek Vojské policie.²³ V rámci Vojské policie existují také expozitury rozmístěné u většiny útvarů armády, včetně těch v zahraničí.

Součástí Velitelství Vojské policie Tábor jsou Oddělení dopravně pořádkové služby, Pohotovostní oddělení, oddělení Speciální kynologie a Pyrotechnická služba, která nese odpovědnost za kontrolu nakládání s výbušninami v resortu Ministerstva obrany.²⁴ Pokud je nalezena nevybuchlá munice ve vojenských prostorech, Pyrotechnická služba Vojské policie má na starosti její likvidaci.²⁵ Velitelství Vojské policie Olomouc tvoří Oddělení dopravně pořádkové služby, Kriminální služba, oddělení Speciální kynologie, Pohotovostní oddělení a Pyrotechnická služba.²⁶ Velitelství ochranné služby Vojské policie v Praze zahrnuje Oddělení dopravně pořádkové služby, oddělení Speciální kynologie a Pyrotechnickou službu.²⁷

²³ Úkoly a působnost. *Vojská policie* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://vp.army.cz/o-nas/ukoly-pusobnost>.

²⁴ Poznejte Armádu: Velitelství Vojské policie Tábor. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-vp-tabor>.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ Poznejte Armádu: Velitelství Vojské policie Olomouc. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-vp-olomouc>.

²⁷ Poznejte Armádu: Velitelství Ochranné služby Vojské policie Praha. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-ochranne-sluzby-vp-praha>.

1.4 Pyrotechnika

1.4.1 Vymezení pojmu pyrotechnika a její dělení

Pyrotechniku lze chápat ve vícero odlišných významech. Jednak ji lze stručně definovat jako nauku o výrobě a používání výbušnin,²⁸ ale také se často setkáváme s pojmem pyrotechnika ve smyslu jednotlivých pyrotechnických výrobků. Studie, které se zabývají problematikou zábavní pyrotechniky a jejím dopadem na životní prostředí jistě neřeší případnou škodlivost nauky. Pyrotechnikou v jiném pojetí je myšlen souhrn pyrotechnických činností.

Ve většině odborné literatury se můžeme setkat s dělením pyrotechniky podle účelu, oblasti a způsobu použití na pyrotechniku:

- průmyslovou,
- civilní,
- policejní,
- vojenskou.²⁹

Největšího a nejrychlejšího pokroku bylo ne zcela překvapivě dosaženo v oblasti pyrotechniky vojenské.³⁰ Od doby počátku využívání pyrotechniky (pravděpodobně starověku)³¹ se odehrálo mnoho válečných konfliktů, které mají růst pyrotechnických znalostí na svědomí. Hlavní motivací byly logicky co největší ztráty na straně nepřítele. Mocnosti proto neváhaly investovat do výzkumu a výroby nových zbraní a technologií zahrnujících mimo jiné také výbušniny. Vojenské pyrotechnice je věnován prostor na dalších stranách práce.

Průmyslovou pyrotechnikou se rozumí pyrotechnika využívaná hlavně pro trhací a těžební práce, například v dolech či lomech. Nejvýznamnějšími prostředky jsou v tomto oboru jednoznačně trhaviny.

Zábavní pyrotechnika, jež je podmnožinou pyrotechniky civilní, zahrnuje veškeré pyrotechnické výrobky, které jsou určeny k zábavním účelům,

²⁸ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 12. Téma výbušnin řeší kapitola Výbušniny.

²⁹ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 13.

³⁰ Tamtéž, s. 12.

³¹ Tamtéž, s. 7.

tn. rachejtle, rakety, dělobuchy, petardy a další výrobky. Ty jsou běžně k zakoupení pro širokou veřejnost a není pro jejich použití nutná odborná způsobilost. To ovšem neplatí v případě, že je výrobek zařazen do kategorie F4.³² Tedy například profesionální ohňostroje smí provádět pouze odborně způsobilá osoba.³³ Dalším civilním využitím pyrotechniky může být divadelní činnost a filmové efekty. Budeme-li chtít použít negativního vymezení, můžeme definovat civilní pyrotechniku jako všechnu tu, která není používána ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostními sbory, případně Hasičským záchranným sborem České republiky, Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva, a která není využívána v leteckém a kosmickém průmyslu. Stejně tak se za civilní pyrotechniku nepovažují výbušniny, munice a střelivo. Tyto druhy pyrotechnických výrobků jsou jmenovány v zákoně č. 206/2015 Sb. o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), konkrétně v § 2 s názvem „Oblast působnosti“, a jsou součástí výčtu pyrotechnických výrobků, na něž se tento zákon nevztahuje.³⁴

Toliko obecně o pyrotechnice. Pro účely této práce nás bude dále zajímat pouze pyrotechnika policejní a vojenská.

1.4.2 Policejní pyrotechnika

Pro policejní pyrotechniku jako takovou neexistuje zatím žádná obecně platná definice, respektive ji autoři odborné literatury ve svých publikacích neuvádějí. Někteří popisují policejní pyrotechniku tak, že je „*naplňována především výkonem pyrotechnické činnosti.*“³⁵ Dále pak uvádějí, že pyrotechnická

³² Kategorie pyrotechnických výrobků jsou uvedeny v zákoně č. 206/2015 Sb. o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), který upravuje, mimo jiné, oblast bezpečnosti civilní pyrotechniky na trhu.

³³ ČESKO. Příloha č. 1 odst. 1 písm. d) zákona č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice) - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-206#f5665498>.

³⁴ ČESKO. § 2 odst. 2 zákona č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice) - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-206#p2-2>.

³⁵ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 15.

činnost policie je velmi rozsáhlá,³⁶ což dokazuje definice spolu s výkladem pojmu „pyrotechnické práce“ (viz dále v práci).

Pokud se dá na pyrotechniku nahlížet ve více různých významech (viz předchozí podkapitola), to samé lze aplikovat i na pyrotechniku policejní. Pojem může vyjadřovat jak soubor činností spojených s pyrotechnikou, například vyhledávání výbušnin, zneškodňování výbušnin, tzn. náplň práce policejního pyrotechnika, či vyvíjení nových technologií, tak i pyrotechnické výrobky užívané policií, případně bezpečnostními sbory, jako je třeba munice nebo zásahové výbušky.

1.4.2.1 Pyrotechnická činnost

Termín slouží pro označení souboru výkonu všech pyrotechnických prací a činností spojených s jejich organizací, zahrnuje taktéž kriminalistickou pyrotechniku, pyrotechnické vzdělávání, pyrotechnickou prevenci a výzkum a vývoj v této oblasti.³⁷ Toto vymezení se shoduje s čl. 2 písm. i) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016 (dále jen „pyrotechnická směrnice“).

Je nutné rozlišovat mezi pojmy pyrotechnická činnost a pyrotechnická práce. Již samotná o několik řádků výše uvedená definice nám říká, že pyrotechnická činnost zahrnuje veškeré pyrotechnické práce a další oblasti. To znamená, že práce jsou podmnožinou činností. Policejní interní akty řízení, příkladem budiž pyrotechnická směrnice, tyto dva termíny rozlišují.³⁸ Pyrotechnická činnost tedy v sobě nese oproti pyrotechnickým pracím navíc ještě činnosti spojené s organizací oněch prací, vzdělávání, prevenci, výzkum a vývoj.

³⁶ Tamtéž.

³⁷ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 249.

³⁸ Čl. 2 písm. i) a j) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

Výkon pyrotechnické činnosti u policie smí provádět pouze oprávněné osoby a pouze v rozsahu stanoveném jejich pyrotechnickým průkazem či jiným dokladem vydaným školicím útvarem.³⁹

1.4.2.2 Pyrotechnické práce

Definici pyrotechnických prací nalezneme taktéž v pyrotechnické směrnici. Ve stejném článku (čl. 2) pod písm. j) si můžeme přečíst, že se pro účely tohoto pokynu pyrotechnickou prací rozumí „*souhrn odborných úkonů prováděných pyrotechnikem související zejména s používáním, vyhledáváním, prověřováním, identifikací, zneškodňováním, odstraňováním, shromažďováním, přepravou, tříděním, skladováním, přípravou k ničení a ničením munice, výbušnin nebo výbušných předmětů, podezřelých předmětů nebo nástražných výbušných systémů a manipulací s nimi, s kriminalistickou pyrotechnikou, s použitím průlomových pyrotechnických prostředků a s použitím výbušnin při řešení mimořádných událostí a krizových situací.*“⁴⁰ Takovéto práce jsou oprávněni provádět pouze a jedině k tomu vyškolení policejní pyrotechnici, i když některé práce smí provádět také policejní zaměstnanci, pokud získali příslušná oprávnění uznaná policií. Jedná se o manipulaci, skladování a přepravu výbušných předmětů, látek a pyrotechnických prostředků.⁴¹ Co vše musí pyrotechnik mít a splňovat, aby mohl tuto činnost vykovávat, řeší jiná kapitola.

Autoři odborné literatury označují za nejznámější pyrotechnickou práci úkony související s nálezy munice, pocházející především z období 2. světové války.⁴² Jedním z úkolů policejních pyrotechniků je takové nálezy shromažďovat, prověřovat, přepravovat a následně zneškodňovat.⁴³ S tím souvisí pojem „*asanace*“, jenž je ekvivalentem pro čištění určité oblasti od nevybuchlé munice, která zůstala (nejčastěji v půdě, ale není vyloučeno učinit nález např. v řece) volně v přírodě po různých bitvách nebo vojenských cvičeních. Jedná se tedy o cílené vyhledávání a zneškodňování nalezené nevybuchlé munice. Takové nálezy jsou

³⁹ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 18.

⁴⁰ Čl. 2 písm. j) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

⁴¹ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 18.

⁴² Tamtéž, s. 15.

⁴³ Tamtéž.

velice nebezpečné, a i po desetiletích hrozí jejich samovolný výbuch, obzvláště, pokud je s nimi manipulováno. V roce 2017 zveřejnila policie na svých webových stránkách tiskovou zprávu s názvem „Přehled činnosti Pyrotechnické služby Policie ČR“,⁴⁴ v níž zmiňuje asanaci lokality Boří les na Břeclavsku a uvádí, že za rok 2016 na místě pyrotechnici našli celkem 508 pozůstatků válečné munice, z toho „největší nález byl ráže 210 milimetrů, vážící 115 kilogramů s obsahem 13 kilogramů trhaviny.“ Dále v článku stojí, že nejčastěji nalézanou pyrotechnikou jsou dělostřelecké granáty ráže od 30 milimetrů. Takovéto nebezpečné nálezy je nutné policii ihned nahlásit. V tomtéž článku byla zveřejněna informace o počtu výjezdů policejních pyrotechniků za rok 2016 – vyjžděli celkem 1708krát, z toho 1555krát k případům nalezené munice a výbušnin, 137krát kvůli oznámení o nálezů podezřelých předmětů a nástražných výbušných předmětů a 16krát kvůli anonymnímu oznámení.⁴⁵ Aktuálnější údaje policie zatím nezveřejnila.

Kromě výše zmíněných nálezů musí pyrotechnici řešit také případy, kdy bylo použito nástražných výbušných systémů (NVS). Za nástražný výbušný systém považuje pyrotechnická směrnice výbušnou nebo zápalnou látku nebo pyrotechnický prostředek a iniciační prvek tvořící celek, který je schopen vyvolat výbuch za předem určených podmínek uživatele nebo výrobce. Výbuch přitom nemusí být jediným účinkem, může být pouze prostředkem, jak efektivně rozšířit do okolí chemickou, radioaktivní nebo jinou nebezpečnou látku.⁴⁶ Tyto nástražné systémy bývají většinou skryté v nějakém obalu, případně jsou zakomponovány do různých předmětů tak, aby byl skrytý jejich pravý účel,⁴⁷ např. mohou mít vzhled hodin, obálky atp. V roce 2013 byl zaznamenán v americkém Bostonu během maratónu útok, při němž pachatel či pachatelé použili tlakové hrnce naplněné výbušninou, kovovými střepinami, kuličkami z ložisek a hřebíky.

⁴⁴ Informační servis. Zpravodajství 2017: Přehled činnosti Pyrotechnické služby Policie ČR. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 20. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/web-informacni-servis-zpravodajstvi-prehled-cinnosti-pyrotechnicke-sluzby-policie-cr.aspx>.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ Čl. 2 písm. d) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

⁴⁷ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 83.

Na následky takového útoku zemřeli tři lidé.⁴⁸ Takové a podobné nástražné výbušné systémy zhotovují a používají hlavně teroristické organizace prostřednictvím svých stoupenců.⁴⁹ V České republice se s „hřebíkovou bombou“ policisté setkali relativně nedávno, a to v roce 2022, kdy ji student uložil do kontejneru před školou v Pardubicích. Přivolání pyrotechnici na místě činu našli tašku a v ní uzavřený tlakový hrnec s elektrickým obvodem s časovačem, hřebíky a šrouby.⁵⁰

Za nástražný výbušný systém se považuje i nefunkční nástražný výbušný systém (jeho iniciační prvek je nefunkční), je-li tak sestaven a obsahuje-li výbušninu, stejně tak atrapa.⁵¹ Takové případy si vyžadují vysoce profesionální přístup ze strany pyrotechniků, jelikož musí řešit velmi složité a nebezpečné situace. Pyrotechnická směrnice používá také pojem „nebezpečná pyrotechnická práce“. Je to taková práce, „*při které může dojít k nežádoucímu výbuchu a může být ohrožen život nebo zdraví pyrotechnika, případně jiných osob, nebo by mohlo dojít k poškození majetku nebo životního prostředí,*“⁵² což práce spojená s nástražnými výbušnými systémy nepochybně je.

Dalším příkladem či kategorií pyrotechnické práce je cílené používání výbušnin. Jedná se o oblast tzv. útočné pyrotechniky. Provádí ji speciální jednotky policie při zákrocích.⁵³

Pyrotechnické práce policie dělí autoři odborné literatury, podobně jako u vojenských pyrotechnických prací, na základní a speciální pyrotechnické úkony. Základní úkony zahrnují činnosti, jako je vyhledávání, shromažďování, přeprava, manipulace, prověřování a ničení výbušnin a výbušných předmětů, dále vyhledávání a prověřování nástražných výbušných systémů. Speciálními

⁴⁸ Bomby v Bostonu byly tlakové hrnce naplněné ložisky a hřebíky. In: *Novinky.cz* [online]. 16. 4. 2013 [cit. 20. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-amerika-bomby-v-bostonu-byly-tlakove-hrnce-naplnene-lozisky-a-hrebiky-188073>.

⁴⁹ Viz např. teroristický útok v Manchesteru v roce 2017.

⁵⁰ Student nastražil před školou v Pardubicích bombu, pak v Mýtě vraždil sekerou. In: *Denik.cz* [online]. 7. 11. 2022 [cit. 20. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/v-myte-vrazdil-student-pripad-souvisi-s-nahlasenou-bombou-v-pardubicich-20221107.html>.

⁵¹ Čl. 2 písm. d) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

⁵² Tamtéž, písm. f).

⁵³ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 15.

pyrotechnickými úkony jsou práce, které vyžadují speciální odborné znalosti z oboru kriminalistické pyrotechniky, zejména znalost zneškodňování nástražných výbušných systémů, znalost expertizní a kriminalisticko-technické činnosti a používání průlomových pyrotechnických prostředků.⁵⁴

1.4.3 Vojenská pyrotechnika

Vojenskou pyrotechniku lze charakterizovat analogicky podle charakteristiky pyrotechniky policejní (podkapitola 1.4.2). Můžeme ji chápat jednak jako pyrotechnickou činnost vykonávanou ozbrojenými silami, přesněji řečeno u nás pyrotechniky armády a Vojenské policie, která je naplňována výkonem pyrotechnických prací vševojskových a EOD⁵⁵ pyrotechniků,⁵⁶ nebo může být tento pojem užit pro souhrnné označení pyrotechnických výrobků užívaných výhradně armádou nebo Vojenskou policií (například dělostřelecká munice). Některé pyrotechnické výrobky používané armádními pyrotechniky se mohou shodovat s těmi, které používají pyrotechnici policejní.

1.4.3.1 Pyrotechnická činnost

Armádní pyrotechnická činnost je definována ve vojenském předpise Vševojsk-16-20 (dále jen „Vševojsk-16-20“) jako „*soubor opatření spojených s organizací a realizací pyrotechnických a EOD prací vedoucích k likvidaci výbušných prostředků a s teoretickou a praktickou přípravou pyrotechniků pro výkon těchto prací.*“⁵⁷ Podobně ji definuje také Závazný pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20.⁵⁸

1.4.3.2 Pyrotechnické práce

Vojenskými pyrotechnickými pracemi se rozumí „*soubor odborných úkonů, které na základě získaného oprávnění vykonává vševojskový pyrotechnik nebo EOD pyrotechnik.*“⁵⁹ Vševojsk-16-20 je rozděluje na pyrotechnické práce

⁵⁴ Tamtéž, s. 18.

⁵⁵ EOD - zkratka z angl. Explosive Ordnance Disposal, česky „likvidace výbušných prostředků“.

⁵⁶ Čl. 2 písm. p) závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, Pyrotechnická činnost Vojenské policie, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

⁵⁷ Čl. 1 písm. e) vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

⁵⁸ Čl. 2 písm. o) závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, Pyrotechnická činnost Vojenské policie, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

⁵⁹ Tamtéž, písm. p).

a EOD práce, přičemž oba druhy prací se dále rozlišují na základní a speciální. Podle čl. 37 jsou základními pyrotechnickými pracemi:

- *vyhledávání munice a výbušnin v rámci zabezpečení výcviku,*
- *plnění úkolů pyrotechnického průzkumu,*
- *ničení munice a výbušnin,*
- *třídění známé poškozené munice,*
- *odstraňování známé munice,*
- *pyrotechnický dozor.*⁶⁰

Další články charakterizují jednotlivé vyjmenované základní pyrotechnické práce, o kterých bude více pojednáno později v dalších kapitolách či podkapitolách. Speciálními pyrotechnickými pracemi jsou podle čl. 43 téhož předpisu:

- *hromadné ničení výbušných prostředků nad 100 kg;*
- *přeprava přestárlé, mechanicky poškozené, selhané a dočasně zajištěné munice;*
- *delaborace munice (dekompletace neboli rozložení na jednotlivé části);*⁶¹
- *zneškodňování známé munice;*
- *ničení známé munice deflagrací (nedokonalou detonací, popř. vypálením náplně);*⁶²
- *technické zkoušky munice.*⁶³

Dále jsou základní i speciální pyrotechnické práce rozlišovány podle toho, zda jsou bezpečné či nebezpečné. Příkladem speciální nebezpečné práce je delaborace,⁶⁴ základní nebezpečnou prací je ničení munice a výbušnin.⁶⁵

⁶⁰ Čl. 37 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

⁶¹ Čl. 2 písm. a) závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

⁶² Čl. 48 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

⁶³ Tamtéž, čl. 43.

⁶⁴ Tamtéž, čl. 46.

⁶⁵ Tamtéž, čl. 40.

1.4.3.3 EOD práce

Jak již bylo zmíněno v předchozí podkapitole, EOD práce upravuje Vševojsk-16-20 a stejně jako pyrotechnické práce se dělí na základní a speciální. Základní EOD práce jmenuje čl. 50. Jsou to:

- *pyrotechnická prohlídka,*
- *zneškodňování nalezených výbušných prostředků (RSP),⁶⁶*
- *odstraňování nalezených výbušných prostředků,*
- *ničení nalezených výbušných prostředků,*
- *shromažďování materiálů a zpracování poznatků o výbušných prostředcích,*
- *manuální techniky zneškodňování (MNT).^{67,68}*

Speciální EOD prací se rozumí *likvidace výbušných prostředků s obsahem bojové chemické, bojové biologické, radioaktivní nebo průmyslové nebezpečné látky.*⁶⁹

Úkolem EOD jednotek je identifikovat a analyzovat výbušné prostředky, zlikvidovat je a poskytnout informace o nových výbušných prostředcích, to vše s cílem omezit a eliminovat rizika s nimi spojená.⁷⁰ Čl. 36 předpisu Vševojsk-16-20 říká, že EOD práce zahrnují základní i speciální pyrotechnické práce, stejně tak základní a speciální EOD práce.⁷¹ Jinými slovy, EOD pyrotechnik je oprávněn vykonávat veškeré pyrotechnické práce (podle oprávnění).

⁶⁶ RSP - zkratka z angl. Render Safe Procedure, česky doslovně „postup bezpečného vykreslování“.

⁶⁷ MNT - Zkratka z angl. Manual Neutralisation Techniques, česky „manuální techniky zneškodňování.“

⁶⁸ Čl. 50 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

⁶⁹ Tamtéž, čl. 58.

⁷⁰ Tamtéž, čl. 60.

⁷¹ Tamtéž, čl. 36.

1.5 Výbušniny

1.5.1 Charakteristika výbušnin

Téma výbušnin je hlavní náplní oboru pyrotechniky. Velice obecně jsou to látky schopné výbuchu, i když autoři odborné literatury považují takto stručnou definici za nesprávnou, protože si lze snadno představit několik systémů, které by dle této definice byly výbušninou, avšak z logiky věci jí nejsou (autoři uvádí jako příklad parní kotle, sopky, blesky).⁷² Z tohoto důvodu je nutné definici upřesnit na „*látky schopné chemického výbuchu*.“⁷³ I tato definice má však podle autorů nedostatek. Podle nich by i po zúžení výběru na látky schopné chemického výbuchu kategorie zahrnovala látky, které výbušninou nejsou. Uvádí látky schopné rychle hořet po smísení se vzduchem, jako jsou benzínové páry, mouka, zemní plyn. Tyto vyjmenované látky jsou tzv. nebezpečné výbuchem, ale nelze o nich hovořit jako o výbušninách. Dle autorů je zásadní zamýšlené použití výbušnin – v tom spočívá rozdíl mezi látkami nebezpečnými výbuchem a výbušninami. U výbušnin je výbuch žádoucí a očekávaný, narozdíl od těch látek, u nichž výbuch pouze hrozí a u nichž se výbuchu lidé snaží většinou spíše zabránit.⁷⁴

Výbušniny, jsou-li uvedeny vhodným způsobem do činnosti, způsobí výbuch. To znamená, že pokud jsou iniciovány, dojde k rychlému chemickému nebo fyzikálně-chemickému ději a uvolní velké množství energie, což se projevuje prudkým uvolněním plynů, světla a tepla.⁷⁵ Jinými slovy, dle definice obsažené v předpise Vševojsk-16-20 jsou výbušniny „*látky nebo směsi látek, které jsou za vnějšího účinku schopny rychle uvolnit energii ve formě plynů a tepla*.“⁷⁶ Policejní pyrotechnická směrnice také uvádí definici výbušnin. Pro účely tohoto pokynu se výbušninou rozumí „*látky a předměty, které jsou uvedeny v příloze*

⁷² TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 15.

⁷³ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 43.

⁷⁴ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 16.

⁷⁵ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 33.

⁷⁶ Čl. 1 písm. c) odst. 2 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

A mezinárodní smlouvy o přepravě nebezpečných věcí a zařazené do třídy 1.^{77,78}
V příloze A se nachází zhruba pět set látek a předmětů spadajících do třídy 1 (výbušné látky a předměty), přičemž seznam je volně k dostání na internetu. V zákoně o policii je výbušnina považována za zbraň.⁷⁹

V souvislosti s výbušninami je žádoucí osvětlit čtenáři výše užitý termín „iniciovány.“ Inicie neboli roznět je „*počáteční podnět, který vyvolává výbuchovou přeměnu.*“⁸⁰ Různé výbušniny potřebují různé množství a druhy energie, stejně tak různé podněty (způsoby předání energie), aby byly iniciovány. K tomu může dojít kupříkladu úderem, nárazem či třením (tzn. mechanicky), zahřátím, jiskrou a plamenem (tj. tepelně), elektrickým výbojem, chemickou cestou, nebo výbuchem rozbušky a následným přenosem detonace.⁸¹ Jelikož je každá výbušnina jiná a má své specifické vlastnosti, jakožto také citlivost, má i specifické podmínky způsobu iniciace. Může se tedy stát, že bude zvolen nevhodný způsob iniciace, což se může projevit nevyužitím veškerého potenciálu výbušniny, až jejím selháním.⁸²

Vezměme si 2,4,6-Trinitrotoluen (dále jen „TNT“) jako příklad. Tato možná nejznámější trhavina je téměř necitlivá k mechanickým podnětům, a to včetně průstřelu malorážovými zbraněmi.⁸³ Pokud bychom chtěli TNT v pevném stavu iniciovat třeba nárazem, nebo bychom s TNT nešikovně manipulovali a spadla by nám na zem, nejspíše by se výbuch nekonal. Její citlivost je v pevném stavu nízká, pokud je v roztaveném stavu, je citlivost výrazně vyšší. Za určitých podmínek po zapálení nevybuchuje, pouze hoří.⁸⁴

⁷⁷ Čl. 2 písm. r) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

⁷⁸ Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).

⁷⁹ ČESKO. § 38 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky - znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 17. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#p1-1>.

⁸⁰ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 30.

⁸¹ Tamtéž, s. 31.

⁸² TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 30.

⁸³ Tamtéž, s. 57.

⁸⁴ Tamtéž.

1.5.2 Dělení výbušnin

Výbušniny se dělí podle různých kritérií. Nejčastěji se můžeme setkat s dělením podle jejich vlastností⁸⁵ na:

- *trhaviny,*
- *třaskaviny,*
- *střeliviny,*
- *pyrotechnické slože.*

Jinými hledisky jsou pak způsob vyvolání výbušné přeměny (výbušniny přímé a nepřímé), způsob výroby (průmyslově vs. podomácku vyráběné), typ uživatele (vojenské a průmyslové) či rychlost detonace (pomalé vs. rychlé).⁸⁶ Zde bych pro jistotu upozornila na možný vznik nedorozumění v případě záměny významů průmyslové výbušniny a průmyslově vyráběné výbušniny. Schéma rozdělení výbušnin se nachází v přílohách na konci této práce.

Kromě výše jmenovaných hledisek se můžeme setkat ještě s dalším dělením, a to již přímo v policejní pyrotechnice, v souvislosti s prováděním pyrotechnických prací. Dělení se netýká pouze výbušnin, ale i munice a výbušných předmětů. Z hlediska bezpečnosti se rozdělují na výbušniny známé, nalezené, nastražené a neznámé, ty známé se detailněji člení na nezávadné, vadné, přestárlé, poškozené, selhané a nevybuchlé.⁸⁷ Vševojsk-16-20 podobně dělí jen municí. Výbušniny rozlišuje na pouhé 2 skupiny, a to na výbušniny bezpečné pro manipulaci a výbušniny nebezpečné pro manipulaci. Bezpečné jsou takové výbušniny, u nichž je známé jejich složení a u nichž lze vyloučit riziko fyzikálních a chemických změn. Vlastnosti výbušniny nejsou nijak změněny, to znamená, že se dá předpovědět její chování a není tak riziko neočekávaného výbuchu. To ovšem platí v případě, že jsou při manipulaci s výbušninou dodržována veškerá bezpečnostní opatření. Nebezpečné jsou takové, s nimiž manipulace není bezpečná, tudíž je jejich složení neznámé nebo nelze vyloučit riziko

⁸⁵ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 13.

⁸⁶ Tamtéž, s. 43.

⁸⁷ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 247.

fyzikálních a chemických změn nebo je složení známé, ale charakter výbušniny neumožňuje bezpečnou manipulaci.⁸⁸

1.6 Munice

1.6.1 Charakteristika munice

Zákonná definice munice je obsažena v zákoně č. 119/2002 Sb., o zbraních.⁸⁹ § 70a odst. 1 tohoto zákona říká, že „*municí je úplně i neúplně zkompletovaný výrobek obsahující výbušninu nebo nukleární, biologický nebo chemický materiál, speciálně konstruovaný pro použití ozbrojenými silami a bezpečnostními sbory.*“⁹⁰ To zahrnuje, jak je uvedeno například v pyrotechnické směrnici, „*střelivo, ruční a jiné granáty, střely do pancéřovek a tarasnic, dělostřelecké střelivo, pumy, torpéda, řízené a neřízené rakety, kazetovou (kontejnerovou) municí, ženijní náloživo, miny, pyropatrony, výmetné klamné cíle, pyrotechnické imitační prostředky, signální a osvětlovací prostředky, vojenská nástražná výbušná zařízení.*“⁹¹ Definici munice obsahuje také závazný pokyn policejního prezidenta č. 135/2003, kterým se upravují některé zásady jednotného postupu Policie České republiky při nakládání s municí. V čl. 1 odst. 2 nalezneme

⁸⁸ Čl. 27 odst. 3 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

⁸⁹ Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních).

⁹⁰ ČESKO. § 70a odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních) - znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 8. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119#p70a-1>.

⁹¹ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 248, nebo též čl. 1, písm. b) závazného pokynu policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezu podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu, ve znění pokynu č. 94/2013, nebo čl. 2 písm. c) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

výčet předmětů, které jsou pro účely tohoto závazného pokynu považovány za munici. Rozumí se tím „ostrá, cvičná a školní munice používaná v policii, zejména výbušniny, střeliviny, trhavin, střelivo, náboje, ruční granáty, reaktivní granáty, pyrotechnické prostředky, průlomové pyrotechnické prostředky, ženijní, dýmotvorná a chemická munice.“ Nutno podotknout, že za munici se považují také hlavní části munice a komponenty.⁹² Oproti tomu Vševojsk-16-20 popisuje munici jako „bojové prostředky, které využívají vlastnosti výbušnin, a to buď přímo k vyvolání žádoucího účinku nebo nepřímo, tj. k přepravě prostředků na cíl.“⁹³ Závazný pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20 z roku 2019 obsahuje definici munice, která je tvořena de facto kompilací všech definic výše popsanych. Kromě toho, že žádoucí účinek je zde vysvětlen jako zejména efekt ničení, považuje za munici všechny výbušné předměty a pyrotechnické výrobky. Z těch, které se nenachází ve výčtu munice v některé z předchozích definic uvádím iniciátory a nezalaborované výbušniny (třeba třaskaviny či pyrotechnické slože. Dle tohoto předpisu jsou municí také její části a komponenty, není však specifikováno, zda všechny části, nebo jen části hlavní. Uvedeny jsou v závorce nábojky, zápalkové šrouby, prachové náplně a jiné.⁹⁴

1.6.2 Dělení munice

V návaznosti na předchozí podkapitolu lze konstatovat, že pojem munice zahrnuje spoustu rozličných předmětů a výrobků, které je možné zařadit do určitých kategorií podle vlastností, rozšíření, podle druhu vojsk nebo způsobu dopravy na cíl.⁹⁵ Nejprve můžeme munici rozdělit na dvě základní skupiny, a to na střelivo a jinou munici. Střelivo je munice, která musí být vystřelena z hlavňové nebo raketové zbraně, aby se dostala do cíle. Jinou municí se rozumí munice, jež nepotřebuje být vystřelena žádnou zbraní.⁹⁶

⁹² TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 248, nebo též čl. 1 odst. 2 závazného pokynu policejního prezidenta č. 135/2003, kterým se upravují některé zásady jednotného postupu Policie České republiky při nakládání s municí.

⁹³ Čl. 1 písm. c) odst. 1 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

⁹⁴ Čl. 2 písm. e) závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

⁹⁵ HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 139.

⁹⁶ Tamtéž.

V publikaci *Policejní pyrotechnika* se setkáme s dělením munice na:

- *výzbroj jednotlivce,*
- *dělostřeleckou municí,*
- *pozemní raketovou municí (řízené rakety),*
- *leteckou municí,*
- *ženijní municí.*⁹⁷

Výzbroj jednotlivce tvoří malorážové střelivo (tzv. jednotné náboje) nesených palebných zbraní (pistolí, automatických pušek, samopalů či kulometů), ruční reaktivní protitankové a protiletecké zbraně a granátometry (RPG-75, RPG-7, 9M32M, AGS 17), ruční granáty (RG-4, F1) a signální střelivo (26,5 mm signální náboje, Ros-40). Dělostřelecká munice zahrnuje střelivo pro dělostřelectvo (kanóny, houfnice), střelivo pro zbraně s výtokem plynů při výstřelu, pro minometry a salvové raketometry. Do letecké munice autoři řadí střelivo palubních zbraní (kulometry, kanóny), neřízené a řízené střely a shazované prostředky, jako jsou letecké pumy. Kategorie ženijní munice obsahuje hlavně miny, a to protitankové, protipěchotní, protidesantní a protilodní, dále pak výbušné prostředky k budování průchodů minovými poli.⁹⁸

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ Tamtéž.

2 Organizace pyrotechnických pracovišť

V této kapitole jsou představena pyrotechnická pracoviště policie, armády a Vojenské policie. Tím se rozumí organizační celky těchto složek (odborníky, útvary, oddělení apod.), jejichž náplní je výhradně nebo částečně pyrotechnická činnost.

2.1 Pyrotechnická pracoviště Policie České republiky

Pyrotechnická činnost policie je vykonávána pyrotechnickými pracovišti zařazenými na útvarech s celorepublikovou působností i těch s územně vymezenou působností.⁹⁹ Jsou to:

- pracoviště Pyrotechnické služby
- pyrotechnická pracoviště Ředitelství služby cizinecké policie
- pyrotechnická pracoviště Útvaru rychlého nasazení a pyrotechnická pracoviště zásahových jednotek krajských ředitelství
- pyrotechnická pracoviště Ochranné služby^{100,101}

Do roku 2011 do tohoto seznamu patřily také Odbory kriminalistické techniky a expertiz (OKTE), které vykonávaly znaleckou činnost v oblasti výbušnin. Objektem zájmu kriminalistické pyrotechniky jsou všechny druhy výbušných předmětů a jejich prvků, prostředky sloužící k výrobě takových předmětů, osoby a věci zasažené výbuchem a ostatní objekty, které by mohly přispět k objasnění kriminalisticky relevantní události.¹⁰²

V současnosti tuto činnost vykonává Pyrotechnická služba, jež je zapsána v I. oddílu seznamu znaleckých ústavů specializovaných na znaleckou činnost,

⁹⁹ HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 160.

¹⁰⁰ Pyrotechnická služba – Z historie. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/celorepublikove-utvary-pyrotechnicka-sluzba-z-historie.aspx>.

¹⁰¹ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 229.

¹⁰² PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika. Technické, forenzní a kybernetické aspekty*. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019, s. 419.

konkrétně v oboru střelivo a výbušniny oboru kriminalistiky.¹⁰³ Tento seznam je veden Ministerstvem spravedlnosti.¹⁰⁴

2.1.1 Pyrotechnická služba

Pyrotechnická služba je výkonným útvarům s celorepublikovou působností, jenž vznikl v roce 2009 jako gestor pyrotechnických činností u policie.¹⁰⁵ V čele Pyrotechnické služby stojí její ředitel, přímo podřízený prvnímu náměstkovi policejního prezidenta.¹⁰⁶ Na oficiálních internetových stránkách policie nalezneme výčet prací, které Pyrotechnická služba vykonává. Ty souvisejí zejména s:

- používáním, shromažďováním, manipulací, přepravou a jinými pyrotechnickými pracemi, co se týče munice, výbušnin, pyrotechnických výrobků, podezřelých předmětů a nástražných výbušných systémů;
- zajišťováním nálezů munice a její likvidací;
- prověřováním podezřelých předmětů, vyhledáváním a zneškodňováním nástražných výbušných systémů;
- prováděním pyrotechnických prohlídek stupně ohrožení 5 až 1;¹⁰⁷
- činnostmi v oblasti kriminalistické pyrotechniky (znalecká činnost, například zkoumání zákonitostí vzniku stop vytvořených po výbuchu, zkoumání výbušnin, munice a dalších podobných objektů);¹⁰⁸
- státním dozorem a kontrolou na úseku munice, výbušnin a výbušných předmětů (poskytování odborné součinnosti);

¹⁰³ HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 104.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 103.

¹⁰⁵ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 227.

¹⁰⁶ HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 162.

¹⁰⁷ Čl. 4 písm. a) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

¹⁰⁸ Pyrotechnická služba Policie České republiky. *Policejní České republiky* [online]. © 2024 [cit. 25. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>.

- dalšími pyrotechnickými pracemi (zajišťování pyrotechnické ochrany určených státních představitelů České republiky, objektů zvláštního významu a zahraničních delegací).¹⁰⁹

Dále má na starost:

- metodické řízení a činnosti s tím spojené;
- stanovení koncepce výkonu pyrotechnických činností, jejich cílů a základních úkolů;¹¹⁰
- profesní vzdělávání všech policejních pyrotechniků a ostatních příslušníků Policie České republiky a pracovníků vybraných organizací veřejné správy,¹¹¹ včetně stanovení obsahu a plánu pyrotechnického vzdělávání;¹¹²
- analytickou a legislativní činnost;
- řešení problematiky technických a ochranných prostředků;
- technický rozvoj zaměřený na aplikaci poznatků vědy a techniky v praxi;
- poskytování součinnosti ostatním útvarům policie, bezpečnostním sborům, resortním orgánům a jiným subjektům;¹¹³
- spolupráci s Integrovaným záchranným systémem, zejména při mimořádných událostech a krizových stavech;¹¹⁴
- preventivní činnost.¹¹⁵

Pyrotechnická služba je rozdělena na odbory, a to Odbor munice a Odbor nástražných výbušných systémů. Odbor munice zajišťuje výkon pyrotechnických činností prostřednictvím svých šesti místně příslušných pracovišť (expozitur)

¹⁰⁹ Tamtéž.

¹¹⁰ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 228.

¹¹¹ Pyrotechnická služba Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 25. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>.

¹¹² TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 228.

¹¹³ Tamtéž.

¹¹⁴ Tamtéž, s. 227.

¹¹⁵ Pyrotechnická služba Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 25. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>.

se sídlem v Milovicích, Českých Budějovicích, Teplicích, Brně, Brdech a ve Frýdku-Místku.¹¹⁶ Autoři odborné literatury uvádí navíc stálou trhací jámu v Ralsku, jež je místem, kde probíhá zneškodňování a delaborace munice a výbušnin. Slouží také pro praktický výcvik pyrotechniků.¹¹⁷ Odbor nástražných výbušných systémů se stará o výkon specializovaných pyrotechnických činností spojených s podezřelými předměty a také, jak název napovídá, s nástražnými výbušnými systémy. Úkolem tohoto odboru je nejen jejich prověřování, vyhledávání a zneškodňování, ale také realizace bezpečnostních opatření.¹¹⁸ Je tvořen dvěma odděleními pyrotechnického výjezdu, jedním sídlícím v Praze a druhým v Olomouci. Součástí organizační struktury Pyrotechnické služby jsou rovněž pracoviště, která vykonávají speciální a znaleckou činnost, a také pracoviště logistiky zajišťující „ekonomické, materiální, organizační, hospodářské a provozní potřeby útvaru.“¹¹⁹

2.1.2 Ředitelství služby cizinecké policie

Ředitelství služby cizinecké policie je útvarem s celostátní působností, přímo podřízeným Policejnímu prezidiu. K jeho hlavním činnostem patří ochrana vnějších hranic. Pyrotechnická činnost v tomto útvaru spočívá v ochraně a kontrole mezinárodních letišť v České republice, například letiště v Praze (letiště Václava Havla), letiště Leoše Janáčka v Ostravě (Mošnově), dále pak v Pardubicích, Brně-Tuřanech či Karlových Varech.¹²⁰ V rámci Ředitelství služby cizinecké policie byly na mezinárodních letištích zřízeny organizační články zvané inspektoráty,¹²¹ jejichž úkolem je zajišťovat pyrotechnickou ochranu a bezpečnost osob, objektů a prostorů. To zahrnuje, mimo jiné, zjišťování, zda se na daném místě nenachází podezřelé předměty, nástražné výbušné systémy nebo munice, a na základě toho provádění prvotních úkonů, jako je zajištění těchto předmětů.¹²²

Na webových stránkách policie je uveřejněn článek z roku 2010, který popisuje činnost pyrotechniků Inspektorátu cizinecké policie na letišti v Mošnově:

¹¹⁶ HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 162.

¹¹⁷ Tamtéž.

¹¹⁸ Tamtéž.

¹¹⁹ Tamtéž, s. 162 a 163.

¹²⁰ Tamtéž, s. 160.

¹²¹ Tamtéž, s. 115.

¹²² Tamtéž, s. 160.

„Dne 4.12.2010 v 18:57 hodin bylo na Inspektorátu cizinecké policie Mošnov přijato telefonické oznámení od pracovníka odbavení zásilek na Letišti L. Janáčka v Mošnově, že při kontrole v prostorách společnosti DHL, byl jeden z balíků určených k letecké přepravě detekován orientačním přístrojem Explonix s pozitivním výsledkem. Jednalo se o zásilku směřující z České republiky do Španělska.“¹²³ Dále článek pokračuje informací, že byl na základě oznámení policisty vyklizen objekt DHL a přilehlé prostory, a že byl následně povolán služební pes vycvičený na detekci výbušnin. Jelikož služební pes na podezřelou zásilku nereagoval, prověřil jej pyrotechnik Inspektorátu cizinecké policie pomocí přístroje Detex. Výsledek byl také negativní. Rozuzlením bylo prověřeno zásilku rentgenovým zařízením, které odhalilo, o co se skutečně jedná. Zásilka výbušninu neobsahovala.¹²⁴

2.1.3 Útvar rychlého nasazení a zásahové jednotky krajských ředitelství policie

Útvar rychlého nasazení je specifický policejní útvar s celostátní působností určený převážně k boji proti terorismu, jak ho popisují webové stránky policie.¹²⁵ Dále ho charakterizují jako útvar, který je do akce vyslán rozhodnutím policejního prezidenta se souhlasem ministra vnitra a o jehož nasazení rozhoduje velitel k tomu oprávněný. Podle působnosti provádí útvar „*služební zákroky proti teroristům, únosům osob a dopravních prostředků, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů, zejména při jejich zadržení.*“¹²⁶

S pyrotechnikou mají co dočinění také zásahové jednotky následujících krajských ředitelství policie:

- hl. m. Prahy,
- Středočeského kraje,

¹²³ Služba cizinecké policie: Pyrotechnici v Mošnově prověřovali podezřelou zásilku. *Policie České republiky* [online]. 5. 11. 2010. © 2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnici-v-mosnove-proverovali-podezrelou-zasilku.aspx>.

¹²⁴ Tamtéž.

¹²⁵ Útvar rychlého nasazení Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-rychleho-nasazeni-policie-ceske-republiky-utvar-rychleho-nasazeni.aspx>.

¹²⁶ Tamtéž.

- Jihočeského kraje,
- Plzeňského kraje,
- Ústeckého kraje,
- Královéhradeckého kraje,
- Jihomoravského kraje,
- Moravskoslezského kraje.¹²⁷

Pyrotechnici obou těchto útvarů jsou oprávněni k výkonu pyrotechnické činnosti během zákroku. K tomu patří například zajišťování a používání průlomových pyrotechnických prostředků nebo pyrotechnické práce při krizovém trhání. Oprávnění mají také munici, výbušniny nebo výbušné předměty vyhledávat a odstraňovat, pokud to zákrok vyžaduje. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, mohou zajišťovat nezbytnou manipulaci či ničení.¹²⁸ Nebezpečí z prodlení definuje pyrotechnická směrnice v čl. 2 písm. e) jako „stav, kdy by při důsledném dodržení postupu stanoveného tímto pokynem mohlo dojít k ohrožení života nebo zdraví osob, či ke škodě velkého rozsahu na majetku nebo na životním prostředí.“¹²⁹

Tito pyrotechnici jsou k zákrokům vysíláni, pokud má policie zasahovat proti nebezpečnému pachateli, i tehdy, pokud se pachatelova trestná činnost netýká přímo oboru výbušnin či výbušných předmětů. Jejich pyrotechnické možnosti se uplatní například v případě, kdy se pachatel zabarikádjuje ve svém úkrytu a odmítá ho opustit. K tomu pyrotechnikům slouží právě průlomové pyrotechnické prostředky, charakterizované v pyrotechnické směrnici pod písm. h).¹³⁰ Jedná se o pyrotechnické prostředky používané k překonávání pevných překážek, jako jsou dveře, okna či zdi.

¹²⁷ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 229.

¹²⁸ Tamtéž.

¹²⁹ Čl. 2 písm. e) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

¹³⁰ Tamtéž, písm. h).

2.1.4 Ochranná služba

Ochranná služba policie je „největším útvarem Policie České republiky s celorepublikovou působností přímo řízeným prvním náměstkem policejního prezidia.“¹³¹ Tento útvar zajišťuje ochranu:

- *ústavních činitelů České republiky;*
- *osob, kterým je při pobytu v České republice poskytována osobní ochrana na základě mezinárodních dohod;*
- *osob, které určí ministr vnitra (krátkodobá ochrana);*
- *zastupitelských úřadů a objektů v rámci mezinárodních dohod;*
- *sídelních objektů Parlamentu České republiky, Vlády České republiky, Ústavního soudu, některých ministerstev a dalších objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost;*
- *objektů Ministerstva vnitra a Policie České republiky, u nichž tak bylo rozhodnuto.*¹³²

Policisté působící v tomto útvaru zajišťují ochranu výše vyjmenovaných osob a objektů ve smyslu provádění osobní a epizodické ochrany, bezpečnostní dopravy služebními vozidly, bezpečnostních akcí a jejich organizování. K tomu všemu patří také ochrana technická, hygienicko-toxikologická a pyrotechnická.¹³³ Při poskytování ochrany a při výkonu činností s tím spojených spolupracuje Ochranná služba s místně příslušnými krajskými ředitelstvími a jinými útvary s celostátní působností, mezi nimiž je také Pyrotechnická služba.¹³⁴

V rámci policie je ochranná služba zajišťována Útvarem pro ochranu prezidenta České republiky (dále jen „útvarem pro ochranu prezidenta“) a Ochrannou službou Policie České republiky (dříve Útvarem pro ochranu ústavních činitelů).¹³⁵ Útvarem pro ochranu prezidenta je dále členěn na několik menších organizačních celků, a to na Kancelář ředitele, Skupinu personální, právní a kontrolní, I. odbor ochrany prezidenta České republiky, II. Odbor ochrany Pražského hradu

¹³¹ HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, s. 148.

¹³² Tamtéž.

¹³³ Tamtéž, s. 149.

¹³⁴ Tamtéž, s. 152.

¹³⁵ Tamtéž, s. 149.

a Oddělení zvláštní ochrany. Právě Oddělení zvláštní ochrany poskytuje podporu taktéž v souvislosti s pyrotechnickou ochranou.¹³⁶

Na webových stránkách policie se nachází pod odkazem Ochranné služby seznam činností, které tato služba vykonává. Kromě toho ve výčtu stojí, že Ochranná služba využívá také technických prostředků, mezi nimiž jsou jmenovány „*speciální kamerové systémy, elektronická kontrola vstupu, zařízení elektrické požární signalizace, detektory látek nebo zařízení pro vyhledávání kovů, výbušnin a polovodičů, rentgenové tunely, bezpečnostní detekční rámy pro kontrolu vstupu osob*“¹³⁷ a jiné. Pyrotechnická činnost se tedy v jistých ohledech podobá pyrotechnické činnosti příslušníků Ředitelství služby cizinecké policie, avšak s tím rozdílem, že chráněnými objekty zde nejsou pouze mezinárodní letiště a přilehlé prostory.

2.2 Pyrotechnická pracoviště Armády České republiky a Vojenské policie

Určit jednotlivá pyrotechnická pracoviště v armádě není jednoduché, jelikož výbušniny, výbušné předměty či munici užívají vojáci napříč celou armádou a téměř všemi silami. Například vzdušné síly používají k boji letecké pumy a podobně. Obecně ale platí, dle předpisu Vševojsk-16-20, čl. 2 odst. 1, že je oprávněn pyrotechnické nebo EOD práce v armádě vykonávat pouze:

- *vševojskový pyrotechnik,*
- *vševojskový pyrotechnik-specialista,*
- *pyrotechnik EOD,*
- *specialista CBRN EOD.*¹³⁸

Tito pyrotechnici mohou být rozmístováni podle aktuálních potřeb armády mezi různé vojenské útvary. Odst. 2 v tomtéž článku však připouští výjimku. Některé úkoly totiž spadají do pyrotechnických nebo EOD prací, majících

¹³⁶ Tamtéž, s. 154.

¹³⁷ Ochranná služba Policie ČR. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 1. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-policie-cr.aspx>.

¹³⁸ Čl. 2 odst. 1 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

charakter ženijních prací, jako je vyhledávání či odkrývání munice. Ty podle tohoto odstavce mohou vykonávat také specialisté ženijního vojska, a to v rozsahu daném vnitřními předpisy a oprávněním získaným absolvováním odborných kurzů.¹³⁹

Na webových stránkách armády byl uveřejněn článek s názvem *Výcvik pyrotechnických týmů*, který obsahuje následující pasáž: „*Za podpory instruktorů z EOD rot 15. ženijní brigády a Vojenské policie se výcviku zúčastnilo přes 50 pyrotechniků z 15. ženijní brigády, Vojenské policie, 601. skupiny speciálních sil, 4. brigády rychlého nasazení, 7. mechanizované brigády a pyrotechniků vzdušných sil*“.¹⁴⁰ Za příklad pyrotechnických pracovišť u armády můžeme tedy považovat:

- 15. ženijní pluk (pozemní síly)
- 601. skupinu speciálních sil (speciální síly)
- 4. brigádu rychlého nasazení (pozemní síly)
- 7. mechanizovanou brigádu (pozemní síly)
- pracoviště vzdušných sil

Kromě toho má armáda zřízena specializovaná pracoviště, jako například specializovaná zařízení CBRN,¹⁴¹ delaborační pracoviště, zařízení vhodná pro zneškodňování munice, pracoviště pro provádění technických zkoušek munice a jiné.

V rámci Hlavního velitelství Vojenské policie je ustanoven hlavní pyrotechnik Vojenské policie, jenž je nadřízen všem pyrotechnikům Vojenské policie, kromě oblasti kriminalistické pyrotechniky.¹⁴² Za účelem zajištění plnění úkolů souvisejících s pyrotechnickou činností je u jednotlivých útvarů Vojenské policie zřízena pyrotechnická skupina (pracoviště, oddělení apod.), jak uvádí čl. 3 odst. 3 závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20. Dále dodává,

¹³⁹ Tamtéž, odst. 2.

¹⁴⁰ Výcvik pyrotechnických týmů. *Armáda České republiky* [online]. © 2024 [cit. 20. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=14013>.

¹⁴¹ CBRN - zkratka z angl. Chemical, Biological, Radiological and Nuclear, česky „chemické, biologické, radiologické/radioaktivní a nukleární“. Výraz slouží pro označení výbušných prostředků s obsahem těchto nebezpečných látek.

¹⁴² Čl. 3 odst. 1 závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

že vedoucím takovéto skupiny je pyrotechnik s oprávněním pyrotechnika EOD.¹⁴³ V následujícím odstavci stojí, že pyrotechnici jsou v rámci Vojenské policie „*vyčleňováni ve prospěch pohotovostního systému*“ a píše se zde o pyrotechnických pohotovostních skupinách.¹⁴⁴ Z toho lze vyvodit, že pyrotechnická činnost je rozdělena do pracovišť Hlavního pyrotechnika Vojenské policie, Pyrotechnické pohotovostní skupiny a Oddělení kriminalistické techniky a expertíz Vojenské policie.¹⁴⁵

¹⁴³ Tamtéž, odst. 3.

¹⁴⁴ Tamtéž, odst. 4.

¹⁴⁵ Tamtéž, odst. 5.

3 Legislativa upravující pyrotechnickou činnost

Tato kapitola se věnuje legislativě týkající se pyrotechniky. Obsahuje také přehled legislativy upravující pyrotechnickou činnost u policie, v armádě a u Vojenské policie.

3.1 Legislativa upravující pyrotechnickou činnost obecně

Policejní a vojenská pyrotechnická činnost se řídí nejen svými vnitřními předpisy, ale také obecně závaznými právními předpisy, jako jsou zákony a mezinárodní smlouvy. Právních předpisů upravujících pyrotechnickou činnost existuje celá řada. Každý z nich se zabývá jinou oblastí používání výbušnin, přičemž jsou všechny provázány s ostatními právními předpisy a dohromady tvoří rozsáhlý soubor. Jako základní civilní právní předpisy autoři odborné literatury uvádí:

- Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhlášku Českého báňského úřadu č. 72/1988 Sb., o používání výbušnin, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhlášku Českého báňského úřadu č. 99/1995 Sb., o skladování výbušnin, ve znění pozdějších předpisů.¹⁴⁶

K těmto právním předpisům se řadí rovněž mezinárodní právní předpisy a smlouvy, například Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).¹⁴⁷ Pro představu čtenáře uvádím několik dalších významných zákonů a nařízení souvisejících s výbušninami, municí a pyrotechnikou:

- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů;

¹⁴⁶ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 258.

¹⁴⁷ Tamtéž.

- Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o zacházení s některými pyrotechnickými výrobky, ve znění pozdějších předpisů;
- Nařízení vlády č. 208/2015 Sb., o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh.¹⁴⁸

Zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice) není pro bezpečnostní sbory a ozbrojené síly právně závazný.¹⁴⁹ Civilními předpisy se vzhledem k tématu a rozsahu práce dále nezabývám, pozornost bude věnována pouze policejním a vojenským právním předpisům či předpisům k této problematice relevantním.

3.2 Předpisy Policie České republiky

Jak již bylo zmíněno výše, pyrotechnická činnost policie je regulována nejen resortními právními předpisy v působnosti Ministerstva vnitra a interními akty řízení vydanými policejním prezidentem, ale také civilními právními předpisy, jež jsou podřízeny obecně závazným právním předpisům.¹⁵⁰ Dále je regulována evropským právem a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.¹⁵¹

S policejní pyrotechnikou přímo souvisí legislativa trestněprávní. Právní předpisy z oblasti trestního práva hmotného, např. zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, charakterizují trestné činy páchané v souvislosti s výbušninami. Jedná se o trestné činy:

- § 272 Obecné ohrožení;
- § 273 Obecné ohrožení z nedbalosti;

¹⁴⁸ Tamtéž, s. 263.

¹⁴⁹ ČESKO. § 2 odst. 2 zákona č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice) - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 2. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-206#p2-2>.

¹⁵⁰ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 258.

¹⁵¹ ČESKO. § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky - znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 20. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#p1-1>.

- § 279 Nedovolené ozbrojování;
- § 280 Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků;
- § 311 Teroristický útok;
- § 312e Podpora a propagace terorismu;
- § 321a Účast na nestátní ozbrojené skupině zaměřené na působení v ozbrojeném konfliktu.¹⁵²

Policejní pyrotechnická činnost se rovněž řídí předpisy trestního práva procesního, a to hlavně při procesu dokazování v trestním řízení.^{153,154} Dalším důležitým právním předpisem je zákon o policii, jenž ukládá policistům oprávnění „*věc zajistit, popřípadě odstranit, je-li důvodné podezření, že představuje bezprostřední závažné ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a nelze-li toto ohrožení odstranit jinak*“ (§ 37 odst. 1)¹⁵⁵ anebo věc zničit, pokud existuje „*důvodné podezření, že obsahuje výbušninu*“ (§ 37 odst. 2).¹⁵⁶ Podle § 38 odst. 4 je policie oprávněna „*používat a přepravovat výbušniny a výbušné předměty v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti osob a majetku, zejména při likvidaci nástražných výbušných systémů, při likvidaci nálezu munice nebo výbušnin, při speciálním výcviku služebních psů, při boji proti pachatelům závažných trestných činů nebo je-li to nezbytné k předcházení anebo odstranění závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.*“¹⁵⁷ Odst. 1 tohoto paragrafu dovoluje policii držet výbušniny (a výbušné předměty), vyrábět je či jinak s nimi nakládat v rámci výcviku, výuky, znalecké činnosti a podobně.¹⁵⁸ Neméně důležitý je taktéž § 20, podle nějž policie působí jako součást integrovaného

¹⁵² ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník - znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 22. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#f3918312>.

¹⁵³ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

¹⁵⁴ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 258.

¹⁵⁵ ČESKO. § 37 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky - znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 22. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#p1-1>.

¹⁵⁶ Tamtéž, odst. 2.

¹⁵⁷ Tamtéž, § 38 odst. 4.

¹⁵⁸ Tamtéž, odst. 1.

záchranného systému, z čehož vyplývají úkoly při řešení mimořádných událostí a krizových situací, např. krizové trhací práce.¹⁵⁹

Pyrotechnická směrnice (Pokyn policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností) je interním aktem řízení, který „definuje legislativní prostředí pro výkon pyrotechnických činností a zavádí jednotnou legislativní úpravu výkonu pyrotechnických prací u Policie ČR.“¹⁶⁰ Uvádí jednotné definice základních odborných pojmů (část první), stanovuje kompetence jednotlivých útvarů policie k výkonu pyrotechnických prací (část druhá), určuje práva a povinnosti pyrotechnika, stejně tak jeho odpovědnost a podmínky pro ustanovení na místo pyrotechnika (část třetí). Část čtvrtá a pátá se věnují pyrotechnické činnosti a pyrotechnickým pracím, dále pak, v části šesté, jsou určeny základní zásady a bezpečnostní opatření při výkonu těchto prací. V dalších částech pokyn upravuje organizaci pyrotechnických činností či evidenci pyrotechniků. Součástí jsou rovněž společná, zmocňovací a závěrečná ustanovení a 8 příloh, z nichž například příloha č. 1 řeší posuzování způsobilosti pro výkon funkce pyrotechnika, nebo příloha č. 3, která zavádí systém pyrotechnického vzdělávání.¹⁶¹

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezu podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu je také interním aktem řízení, stejně jako předchozí pokyn pyrotechnická směrnice. Je určen pro všechny výkonné policisty a stanovuje jednotný postup v případech výše jmenovaných situací (obsažených v názvu tohoto pokynu). Pokyn je také členěn do několika částí. V části první začíná vymezením pojmů, v části druhé pak navazuje pyrotechnickými prohlídkami, jejich členěním dle stupně ohrožení, zásadami jejich provádění aj. Část třetí určuje postup při oznámení a po přijetí oznámení o uložení nástražného

¹⁵⁹ Tamtéž, § 20.

¹⁶⁰ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 262.

¹⁶¹ Pokyn policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

výbušného systému, včetně rozsahu bezpečnostního opatření na oznámeném místě, v části čtvrté jsou obsaženy pokyny pro případ nálezu podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného systému. Část pátá se věnuje postupu při nálezu munice, výbušnin a výbušných předmětů, v šesté části je upravena činnost na místě výbuchu. Další části pokynu zahrnují hláskou povinnost, společná ustanovení a závěrečná ustanovení. Součástí jsou 4 přílohy, jako příklad uvádím přílohu č. 4, která určuje vzor hlášení při nálezu nebo výbuchu výbušniny, výbušného předmětu nebo nástražného výbušného systému.¹⁶²

3.2.1 Seznam vybraných předpisů a interních aktů řízení souvisejících s pyrotechnickou činností policie

- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Pokyn policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice);
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezu podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu;
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 69/2006, kterým se stanoví pravidla pro používání výbušnin při zákroku a výcviku;

¹⁶² Závazný pokyn policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezu podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu, ve znění pokynu č. 94/2013.

- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 135/2003, kterým se upravují některé zásady jednotného postupu Policie České republiky při nakládání s municí;
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky.¹⁶³

3.3 Předpisy Armády České republiky a Vojenské policie

Pyrotechnická činnost armády je zakotvena již v zákoně o ozbrojených silách, a to např. v § 42a, v němž stojí, že voják v činné službě je oprávněn používat zvláštní prostředky, kterými se rozumí „*prostředky, které umožní splnit úkol bez použití vojenské výzbroje a jejichž použití je v souladu s mezinárodním právem,*“¹⁶⁴ což jsou, mimo jiné, zásahové výbušky, výbušniny, speciální výbušné předměty a speciální náloživo.¹⁶⁵ Jedná se vlastně o vojenské donucovací prostředky.¹⁶⁶ § 10 zákona o ozbrojených silách ukládá ozbrojeným silám za úkol spolupracovat s cizími ozbrojenými silami na základě mezinárodních smluv,¹⁶⁷ z čehož vyplývá, že stejně jako policie jsou i ozbrojené síly povinny řídit se evropským právem a v českém právním řádu zakomponovanými mezinárodními smlouvami, například Severoatlantickou smlouvou a jejím článkem 5. Ten říká, že ozbrojený útok proti jednomu nebo více členským státům v Evropě nebo Severní Americe bude považován za útok proti všem¹⁶⁸ a ostatní členské státy mu poskytnou vojenskou pomoc. Česká republika vstoupila do Severoatlantické aliance (NATO) 12. března roku 1999. Dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, § 22, mohou být vojenské

¹⁶³ TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 262.

¹⁶⁴ ČESKO. § 42a odst. 1 a 2 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219#p42a>.

¹⁶⁵ Tamtéž.

¹⁶⁶ Srov. § 52 zákona o policii.

¹⁶⁷ ČESKO. § 10 odst. 1 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219#p42a>.

¹⁶⁸ Strategie a cíle: Severoatlantická smlouva (Washington D.C., 4. dubna 1949). In: *mocr.army.cz* [online]. © 2024 [cit. 28. 2. 2024]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/nato/strategie-a-cile/severoatlanticka-smlouva.pdf>.

útvary a vojenská zařízení ozbrojených sil využity při provádění záchranných a likvidačních prací.¹⁶⁹

Nejvýznamnějším předpisem upravujícím pyrotechnickou činnost armády je vojenský předpis Vševojsk-16-20. Tento rozsáhlý předpis „*stanovuje hlavní zásady pro činnost při pyrotechnických a Explosive Ordnance Disposal (EOD) pracích,*“¹⁷⁰ obsahuje souhrn norem, pravidel a zkušeností z oblasti vojenské pyrotechniky, vymezuje místo a úkoly pyrotechniků a EOD jednotek při výcviku.¹⁷¹ Jako policejní pyrotechnická směrnice obsahuje i tento předpis vysvětlení základních pojmů, dále pojednává o oprávnění k výkonu pyrotechnických prací a vzdělávání pyrotechniků a rozděluje pyrotechnické a EOD práce podle druhů. Následující druhá část předpisu upravuje činnost jednotek EOD, třetí část pojednává o bezpečnostních opatřeních při pyrotechnických a EOD pracích. V dalších částech je pozornost zaměřena na nežádoucí jevy při výbuchu, pyrotechnický průzkum, prostředky používané k ničení, základní způsoby roznětu, ničení výbušnin a munice a na hromadné ničení munice. Poslední desátá část se věnuje ekologickým aspektům ničení výbušných prostředků. Součástí předpisu je 12 příloh, z nichž jedna (příloha č. 6) obsahuje seznam právních předpisů vztahujících se k pyrotechnické činnosti v armádě,¹⁷² vzhledem k jejímu rozsahu je v další podkapitole neuvádím všechny.

Pyrotechnická činnost Vojenské policie je stanovena především zákonem č. č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů. § 8 tohoto zákona opravňuje vojenské policisty k držení, výrobě a jinému nakládání s výbušninami či výbušnými předměty za účelem výuky, výcviku, plnění úkolů apod. (odst. 1 a 2), dále pak při likvidaci nástražných výbušných systémů, při nálezů munice a výbušnin a při zákroku proti zvláště nebezpečnému pachateli

¹⁶⁹ ČESKO. § 22 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#p22>.

¹⁷⁰ Úvod vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

¹⁷¹ Tamtéž.

¹⁷² Tamtéž, příloha č. 6.

(odst. 4).¹⁷³ § 44 a 45 je opravňující k použití zásahové výbušky jako donucovacího prostředku a výbušniny či výbušného předmětu jako zbraně.¹⁷⁴ Jelikož se Vojenská policie zabývá trestnými činy spáchanými vojáky z povolání a trestnými činy spáchanými vůči vojenským objektům, musí se rovněž řídit předpisy trestního práva. Pyrotechnickou činnost dále upravuje např. závazný pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20. Tento předpis je tvořen třinácti částmi a dvěma přílohami. Obsahuje například výklad základních pojmů, oprávnění a úkoly pyrotechniků, výčet pyrotechnických prací, zásady postupu při převzetí oznámení o uložení nástražného výbušného systému a při nálezů podezřelé listovní zásilky, opatření na místě zásahu, činnosti na místě výbuchu či nehody vojenského letounu, pojednání o kriminalistické pyrotechnické činnosti Vojenské policie a další oblasti.¹⁷⁵

3.3.1 Seznam vybraných předpisů upravujících pyrotechnickou činnost armády a Vojenské policie

- Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů;
- Vojenský předpis Vševojsk-16-20, Pyrotechnická činnost v Armádě ČR;
- Závazný pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20, Pyrotechnická činnost Vojenské policie;

¹⁷³ ČESKO. § 8 zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii) - znění od 7. 2. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 3. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300#p8>.

¹⁷⁴ Tamtéž, § 44 a 45.

¹⁷⁵ Závazný pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

- Vojenský předpis DěI-27-4, Zásady bezpečnosti při práci s municí a výbušninami;
- Vojenský předpis DěI-27-8, Sledování jakostního stavu munice a výbušnin;
- Vojenský předpis Žen-2-6, Trhaviny a ničení.¹⁷⁶

¹⁷⁶ Příloha č. 6 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

4 Komparace pyrotechnických činností Policie České republiky a Armády České republiky

Tato kapitola se věnuje srovnání českých policejních a vojenských pyrotechnických činností. Cílem je seznámit čtenáře s oblastmi pyrotechnických činností rozebraných v následujících podkapitolách, současně s využitím poznatků z předchozích kapitol, a poukázat tak na rozdíly a podobnosti ve výkonu těchto činností. Komparace je tvořena několika menšími komparacemi, vždy podle zaměření na určitou zvolenou srovnávanou oblast. Tyto menší celky jsou tvořeny vždy nejprve popisem srovnávané oblasti u jednotlivých složek zvláště a poté následuje samotné srovnání a vyvození závěrů.

4.1 Komparace podmínek pro zařazení na systemizované služební místo pyrotechnika a pro zařazení do pyrotechnických kurzů

V první podkapitole jsem se rozhodla sloučit téma podmínky pro zařazení na systemizované služební místo pyrotechnika s tématem podmínek pro zařazení do pyrotechnických kurzů, jelikož podmínky se v určitých bodech překrývají, splývají či na sebe těsně navazují.

4.1.1 Podmínky pro zařazení u Policie České republiky

Jak vyplývá z definice pyrotechnika uvedené v pyrotechnické směrnici, policejním pyrotechnikem je příslušník policie (policista), který nabyt a drží platné oprávnění k výkonu pyrotechnických prací u policie a současně je zařazen na systemizovaném služebním místě pyrotechnika (dále jen „místo pyrotechnika“) pro výkon práce pyrotechnika.¹⁷⁷ Pokud by tedy člověk zatoužil stát se pyrotechnikem u policie, musí se nejprve stát policistou, to znamená, že musí splnit podmínky pro přijetí do služebního poměru podle § 13 zákona o služebním poměru.¹⁷⁸ Uchazeč o vstup do služebního poměru k policii musí, kromě jiného,

¹⁷⁷ Čl. 2 písm. n) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

¹⁷⁸ ČESKO. § 13 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 8. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361#p13>.

projít psychologickým vyšetřením,¹⁷⁹ fyzickými testy a zdravotní prohlídkou, může následovat vstupní pohovor. Po složení služebního slibu a obdržení rozhodnutí o přijetí do služebního poměru se uchazeč stává příslušníkem a splňuje tak první část definice pyrotechnika. Další část se týká oprávnění, které může policista získat pouze absolvováním pyrotechnických kurzů, o nichž bude řeč později. Poslední část definice může být dokonána splněním dalších podmínek, jejichž splnění je vyžadováno pro zařazení na místo pyrotechnika. Povinné atributy takového místa řeší čl. 11 pyrotechnické směrnice.¹⁸⁰ Jedním ze zákonných požadavků pro zařazení na místo pyrotechnika je vedle odborné způsobilosti splnění zdravotní, osobnostní a fyzické způsobilosti, které jsou řešeny v příloze č. 1 pyrotechnické směrnice.¹⁸¹ Jedná se o rozdílné posuzování způsobilosti, než tomu bylo u posuzování způsobilosti pro vstup do služebního poměru, a to proto, že požadavky pro zařazení na místo policejního pyrotechnika musí být přísnější, vzhledem k fyzické a psychické náročnosti výkonu pyrotechnických prací. Zdravotní způsobilost pro výkon služby na místě pyrotechnika je posuzována služebním lékařem resortního zdravotnického zařízení a stvrzena lékařským posudkem, jakožto výsledkem vstupní nebo periodické zdravotní prohlídky.¹⁸² Osobnostní způsobilost policisty posuzuje psycholog psychologického pracoviště policie, a to ještě před nástupem policisty na místo pyrotechnika, podle kritérií stanovených oddělením vedoucího psychologa odboru personálního prezidia. Další podmínkou pro zařazení na místo pyrotechnika je odborná způsobilost, kterou oplývá ten, kdo si osvojil teoretické vědomosti i praktické dovednosti z absolvovaného kurzu či vícero kurzů, které zakončil závěrečnou zkouškou s hodnocením „splnil“.¹⁸³ Zajímavé je, že čl. 3 přílohy č. 1 pyrotechnické směrnice nezmiňuje žádné konkrétní ani obecné požadavky ohledně posuzování fyzické způsobilosti. Nejsou-li splněny všechny zákonné požadavky nebo je-li policista-uchazeč alespoň v jedné oblasti nezpůsobilý, nemůže funkci pyrotechnika vykonávat. Příslušný služební funkcionář však může

¹⁷⁹ Tamtéž, § 13 odst. 1 písm. e) a § 15.

¹⁸⁰ Čl. 11 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

¹⁸¹ Tamtéž, příloha č. 1.

¹⁸² Tamtéž, příloha č. 1 čl. 3.

¹⁸³ Tamtéž, odst. 3.

ke splnění podmínek stanovit lhůtu 6 měsíců, nejdéle pak 1 rok, jedná-li se o odůvodněný případ.¹⁸⁴ Splnění podmínek pro odbornou způsobilost je povinen kontrolovat služební funkcionář policejního útvaru, který provádí výkon pyrotechnických prací. Také je povinen mít určena místa pyrotechniků a informovat Pyrotechnickou službu o veškerých změnách, co se oněch míst týče.¹⁸⁵ Pyrotechnická služba je správcem evidence pyrotechniků, vede si jejich seznam a kontroluje splnění zákonných požadavků pro výkon jejich funkce. Dále vede přehled míst pyrotechnika a zadává zákonné požadavky pro výkon funkce pyrotechnika do systému EKIS II.¹⁸⁶ Dle zmiňovaného čl. 11 odst. 1 jsou povinnými atributy místa pyrotechnika:

- *jiný zvláštní požadavek (zdravotní klasifikace označená klasifikační značkou „A“ a osobnostní způsobilost pro příslušné systemizované služební místo pyrotechnika);*
- *další odborný požadavek (kurzy pyrotechnického vzdělávání);*
- *oprávnění pro přístup k utajovaným informacím stupně utajení nejméně Vyhrazené;*
- *popis služební činnosti obsahující určené pyrotechnické práce.¹⁸⁷*

Oprávnění, o němž je řeč v definici pyrotechnika, se však nevydává absolventovi základního pyrotechnického kurzu,¹⁸⁸ jelikož není oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnických prací. K tomu musí absolvovat ještě jiný pyrotechnický kurz a získat alespoň šestiměsíční odbornou praxi na daném policejním útvaru pod dohledem zkušeného pyrotechnika.¹⁸⁹

Podmínky, které musí policista splňovat, aby mohl být zařazen do pyrotechnického kurzu jsou uvedeny v příloze č. 3 čl. 3 pyrotechnické směrnice. První podmínkou je souhlas služebního funkcionáře útvaru, v němž je žadatel zařazen. Dále musí zařazení žadatele schválit Pyrotechnická služba, a to učiní za předpokladu, že je žádající policista zařazen na místě pyrotechnika

¹⁸⁴ Tamtéž, příloha č. 1 čl. 4.

¹⁸⁵ Tamtéž, čl. 11 odst. 2.

¹⁸⁶ Tamtéž, příloha č. 1 čl. 1.

¹⁸⁷ Tamtéž, čl. 11 odst. 1.

¹⁸⁸ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 13 odst. 10.

¹⁸⁹ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 2 odst. 5.

nebo na něj má být zařazen anebo se jedná o zařazení do základního pyrotechnického kurzu. Policista také musí mít ukončenou základní odbornou přípravu (ZOP), již absolvuje každý nově nastoupený příslušník policie bez ohledu na jeho budoucí zařazení. Musí splňovat zákonné požadavky z přílohy č. 1 a být oprávněn pro přístup k utajovaným informacím minimálně stupně utajení Vyhrazené.¹⁹⁰ Základní pyrotechnický kurz je společný povinný kurz pro všechny policejní pyrotechniky, pro zařazení do ostatních pyrotechnických kurzů je tedy nutné mít ukončený kurz základní, samozřejmě s kladným hodnocením. Pro zařazení do pyrotechnického kurzu munice nebo nástražných výbušných systémů je podmínkou úspěšně absolvovat nejprve pyrotechnický kurz Pyrotechnické služby.¹⁹¹ Do pyrotechnického kurzu prolongace pyrotechnického oprávnění může být zařazen pouze ten, kdo již nějaký pyrotechnický kurz absolvoval. Další podmínkou pro zařazení do tohoto kurzu je *absolvování minimálně čtyř specializovaných praktických výcviků v ničení munice organizovaných Pyrotechnickou službou (zpravidla jednou ročně) za účasti zkušební komise z Pyrotechnické služby v době platnosti oprávnění*, což souvisí s podmínkou předešlou.¹⁹²

4.1.2 Podmínky pro zařazení v Armádě České republiky a u Vojenské policie

Pyrotechnikem Vojenské policie je vojenský policista, kterým se může stát „voják z povolání zařazený ve Vojenské policii, nebo voják v záloze povoláný k výkonu vojenské činné služby k Vojenské policii,“ jak praví zákon o Vojenské policii, hlava II § 5.¹⁹³ Tento paragraf nám říká, že uchazeč o místo pyrotechnika Vojenské policie musí být nejprve přijat do armády. Ostatně to vyplývá také z definice pyrotechnika obsažené v Závazném pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, v čl. 2 písm. s), v níž stojí, že pyrotechnikem je „osoba, která na základě absolvovaného školení a výcviku získala oprávnění k provádění pyrotechnických prací v rozsahu

1) [...] pro Vševojskového pyrotechnika,

¹⁹⁰ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 3 odst. 1 až 3.

¹⁹¹ Tamtéž, odst. 4 a 5.

¹⁹² Tamtéž, příloha č. 3 čl. 10 odst. 2.

¹⁹³ ČESKO. § 5 zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii) - znění od 7. 2. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 5. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300#p5>.

2) [...] pro EOD pyrotechnika“.¹⁹⁴

Do armády se v současnosti lze dostat pouze dobrovolným rozhodnutím zájemce. Uchazeč se registruje na rekrutačním webu armády a odešle vyplněný formulář. Následně je, podobně jako v případě přijímacího řízení k policii, posuzována jeho zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost. Vedle toho musí uchazeč současně splnit také požadavky stanovené zákonem č. 221/1990 Sb., o vojácích z povolání, jmenované v § 3. Jedním z nich je složení vojenské přísahy.¹⁹⁵ Když byl uchazeč přijat neboli povolán do služebního poměru, stal se vojákem z povolání a je zařazen na služební místo podle jeho kvalifikačních předpokladů.¹⁹⁶ Jako uchazeč o zařazení do pyrotechnického kurzu musí být nejprve vybrán na základě výběrového řízení a současně musí splňovat podmínky společné pro všechny vojenské pyrotechnické kurzy:

- ukončené úplné středoškolské vzdělání,
- zdravotní způsobilost,
- trestní bezúhonnost,
- být držitelem oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené nebo osvědčení fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení,
- minimální věk 21 let.¹⁹⁷

Vojenským pyrotechnikem se voják stane absolvováním kurzu vševojskového pyrotechnika a úspěšným vykonáním závěrečných zkoušek – získá oprávnění vševojskového pyrotechnika, jak stojí v čl. 3 předpisu Vševojsk-16-20.¹⁹⁸ Podle druhu absolvovaných kurzů je určen rozsah jeho pyrotechnických oprávnění. Každý budoucí vševojskový pyrotechnik je povinen se před nástupem do kurzu vševojskového pyrotechnika podrobit pracovně lékařské prohlídce, jejíž

¹⁹⁴ Čl. 2 písm. s) závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

¹⁹⁵ ČESKO. § 3 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 9. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-221#p3>.

¹⁹⁶ Tamtéž, odst. 1 písm. e).

¹⁹⁷ Čl. 14 a 15 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

¹⁹⁸ Tamtéž, čl. 3.

výsledkem je lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci, který účastník kurzu předloží při nástupu do kurzu spolu s oznámením o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené (čl. 17).¹⁹⁹ Následující článek říká, že úspěšnému absolventu kurzu se vydá pyrotechnický průkaz s příslušným oprávněním.²⁰⁰ Vševojskovým pyrotechnikem-specialistou se může stát pouze držitel oprávnění vševojskového pyrotechnika, který je zároveň „*předurčen, připravuje se nebo je zařazen na služebním nebo pracovním místě Centra zabezpečení munice, na kterém vykonává zkoušky, ošetřování, delaboraci a hromadné ničení munice nebo je zařazen na služebním nebo pracovním místě školicího rezortu Ministerstva obrany, na kterém vykonává speciální pyrotechnické práce v rámci své instruktorské nebo lektorské činnosti, nebo provádí jejich odborné plánování a řízení.*“²⁰¹ To jsou podmínky, které musí pyrotechnik splňovat, aby mohl být vůbec zařazen do kurzu vševojskového pyrotechnika-specialisty. Pro čtenáře jistě nebude překvapením, že aby se uchazeč mohl stát pyrotechnikem EOD, musí absolvovat kurz pyrotechnika EOD a úspěšně splnit závěrečnou zkoušku. Ovšem podmínky pro zařazení do tohoto kurzu jsou jiné, než tomu bylo v předchozím případě. Kromě požadavků uvedených ve společných ustanoveních musí uchazeč být taktéž předurčen, připravovat se nebo být zařazen na místo, u něhož je nutná odborná způsobilost pro výkon EOD prací (či pro jejich plánování a řízení), ale musí být držitelem „*platného osvědčení fyzické osoby nejméně na stupeň utajení Důvěrné*“²⁰² a musí mít nejméně dva roky praxi v ozbrojených silách nebo bezpečnostních sborech. Posledním druhem pyrotechnika u armády je specialista CBRN EOD. Pro zařazení do kurzu specialisty CBRN EOD může být zařazen žadatel, který je opět, zjednodušeně řečeno, předurčen k výkonu, splňuje požadavky uvedené ve společných ustanoveních, je držitelem oprávnění pyrotechnika EOD a který absolvoval odborný výcvik v MNT (odborný výcvik v manuálních technikách zneškodňování).²⁰³ Po úspěšném vykonání zkoušek může být pyrotechnik případně převelen podle potřeby k Vojenské policii nebo na vlastní žádost.

¹⁹⁹ Tamtéž, čl. 17.

²⁰⁰ Tamtéž, čl. 18.

²⁰¹ Tamtéž, čl. 21 odst. 3 písm. a).

²⁰² Tamtéž, čl. 23 odst. 2 písm. b).

²⁰³ Tamtéž, čl. 25 odst. 2.

Podmínkou k přijetí je splnění „základních kritérií profesionální připravenosti, psychické způsobilosti a tělesné zdatnosti. Cílem výběrového řízení je posoudit vhodnost uchazeče o službu u Vojenské policie podle stanovených kritérií a výběr nejvhodnějších kandidátů pro daná systemizovaná místa.“²⁰⁴ Podle náborového letáku dostupného na internetu je součástí výběrového řízení k Vojenské policii také posouzení dosavadní praxe a základních předpokladů a požadavků pro službu. Základními předpoklady a požadavky se rozumí:

- minimální vzdělání SŠ s maturitou;
- vzdělání odpovídající předpokládanému zařazení na systemizované místo (doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání);
- trestní bezúhonnost (výpis z rejstříku trestů);
- není závislý na alkoholu, omamných a psychotropních látkách či hazardních hrách (čestné prohlášení);
- není členem politické strany nebo uskupení;
- zdravotní klasifikace A – schopen bez omezení;
- řidičské oprávnění minimálně skupiny "B";
- úspěšné vykonání výběrového řízení.²⁰⁵

4.1.3 Srovnání

Budeme-li chtít porovnat podmínky, které musí zájemce o výkon pyrotechnických prací u jednotlivých složek splnit, musíme se zaměřit na to, co mají společné a co naopak rozdílné. Společnými podmínkami u policie, Vojenské policie i armády jsou jednoznačně:

- odborná způsobilost
- zdravotní způsobilost
- osobnostní způsobilost
- fyzická zdatnost

²⁰⁴ Výběrové řízení k VP. *Velitelství Vojenské policie Tábor* [online]. © 2004-2023 [cit. 28. 2. 2024]. Dostupné z: <https://vptabor.army.cz/vyberove-rizeni-k-vp>.

²⁰⁵ Jak se přihlásit do výběrového řízení k Vojenské policii? *Velitelství Vojenské policie Tábor* [online]. 4. 1. 2023 [cit. 28. 2. 2024]. Dostupné z: https://vptabor.army.cz/sites/vptabor/files/dokumenty/zakladni-stranka/vyberove_rizeni_-_vojak_k_vojenske_policii.pdf.

- oprávnění pro přístup k utajovaným informacím stupně utajení minimálně Vyhrazené
- ukončené střední vzdělání s maturitou

Odbornou způsobilostí je myšleno oprávnění získané úspěšným zakončením pyrotechnických kurzů a závěrečných zkoušek. Nikdo se nemůže stát pyrotechnikem bez existujícího platného pyrotechnického průkazu a bez patřičného pyrotechnického vzdělání. Ohrozilo by to nejen samotné pyrotechniky, ale život, zdraví a majetek mnoha dalších lidí. Pyrotechnickému vzdělávání a jeho komparaci bude věnován prostor v následující kapitole.

Požadavek na zdravotní způsobilost je plněn podrobením se lékařské prohlídce, na jejímž základě je budoucímu pyrotechnikovi vydán lékařský posudek o jeho způsobilosti k výkonu pyrotechnických prací. Policie a Vojenská policie vyžaduje k výkonu těchto prací posudek s klasifikační značkou A, která vyjadřuje, že je posuzovaná osoba zdravotně způsobilá pro danou činnost, a to bez omezení. V armádě je na místo pyrotechnika také vyžadována zdravotní způsobilost, není však specifikováno, zda musí uchazeč dosáhnout hodnocení A. Dá se však předpokládat, že ano, jelikož i pyrotechnická činnost v armádě zahrnuje nebezpečné práce, a i mírnější zdravotní omezení pyrotechnika by mohlo představovat bezpečnostní riziko.

Se zdravotní způsobilostí je neodmyslitelně spojena fyzická zdatnost. Pyrotechnik, ať už policejní či armádní, musí být v dobré fyzické kondici. Ta se prokazuje fyzickým přezkoušením, podobně jako u fyzických testů v rámci přijímacího procesu ke složce, je však náročnější, a to z toho důvodu, že součástí vybavení pyrotechnika je speciální ochranný pyrotechnický oblek vážící kolem třiceti pěti kilogramů.²⁰⁶ Pohyb s tímto závažím je fyzicky náročný, což je hlavním důvodem, proč vykonávají pyrotechnickou činnost u všech složek zpravidla muži.²⁰⁷ Neznamená to však, že by tuto profesi vykonávat nesměly, pokud splňují

²⁰⁶ Pyrotechnikem NA VLASTNÍ KŮŽI: Minuty v třicetakilovém obleku. In: *tn.nova.cz* [online]. 18. 7. 2015 © 2012 - 2024 [cit. 1. 3. 2024]. Dostupné z: <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/317275-pyrotechnikem-na-vlastni-kuzi-minuty-v-tricetakilovem-obleku>.

²⁰⁷ Napsali o nás v roce 2011: Drátky nestřiháme, říká policejní pyrotechnik. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 1. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/dratky-nestrihame-rika-policejni-pyrotechnik.aspx>.

veškeré požadavky. Není vyloučeno, že v dnešní době se již ženy mezi pyrotechniky objevují.²⁰⁸

Osobnostní způsobilost je ověřována psychologickým pracovištěm a cílem je zjistit, zda je uchazeč vhodným kandidátem k výkonu psychicky náročné činnosti. U policie je psychologické vyšetření jedním z povinných prvků k přijetí do služebního poměru, ale pro zařazení na místo pyrotechnika je osobnostní způsobilost posuzována se zaměřením na vhodnost k výkonu pyrotechnické činnosti. V případě armády je osobnostní způsobilost také ověřována během přijímacího procesu do služebního poměru vojáka z povolání, ale i když o dalším přezkoumání v souvislosti se zařazením na místo pyrotechnika žádný předpis nehovoří, není vyloučeno, že je prověřována v rámci zdravotní prohlídky před nástupem do kurzu.

Další společnou podmínkou pro zařazení na místo pyrotechnika je oprávnění pro přístup k utajovaným informacím stupně utajení minimálně Vyhrazené. U policie i u armády je to jednou z podmínek pro zařazení do pyrotechnického kurzu, u policie pak i povinným atributem místa pyrotechnika.

Co se Vojenské policie týká, pro zařazení na místo pyrotechnika je vyžadován splněný kurz vševojskového pyrotechnika, nebo pyrotechnika EOD. Zájemce o pozici pyrotechnika Vojenské policie tedy většinou přechází z armády, přičemž musí projít výběrovým řízením zahrnujícím prokázání profesní připravenosti, osobnostní způsobilosti, tělesné zdatnosti a splnění dalších požadavků, jako je například ukončené středoškolské vzdělání s maturitou (viz výše), což standardně vyžaduje po uchazečích také policie (v přijímacím procesu k policii) a armáda jako jednu z podmínek zařazení do pyrotechnického kurzu.

Podmínky pro zařazení budoucích pyrotechniků do pyrotechnických kurzů se v policii a v armádě nepatrně liší. Zatímco policisté musí mít souhlas služebního funkcionáře vysílajícího útvaru a následný souhlas Pyrotechnické služby, vojáci jsou do kurzů vybíráni na základě výběrového řízení. Pro zástupce obou složek však platí, že s nimi musí být počítáno jako s budoucími pyrotechniky, to znamená, že musí být zařazeni na služebním místě pyrotechnika nebo se očekává, že na něj

²⁰⁸ Tamtéž.

budou zařazeni. S největší pravděpodobností lze nastoupit do vojenského pyrotechnického kurzu teprve po absolvování základního vojenského výcviku (kurz základní přípravy), policisté mohou být zařazeni do pyrotechnického kurzu po ukončené základní odborné přípravě.

Do kurzu vševojskového pyrotechnika může být zařazen pouze voják, který dosáhl věkové hranice jednadvaceti let. Policie věkovou hranici pro zařazení do kurzu neudává, ale je téměř jisté, že do základního pyrotechnického kurzu nebude zařazen osmnáctiletý příslušník, jelikož od osmnácti let mohl být teprve přijat do služebního poměru a musí mít ukončenou základní odbornou přípravu, která trvá přibližně jeden rok.

4.2 Komparace pyrotechnických kurzů a získaných oprávnění

Jako součást této podkapitoly týkající se samotných pyrotechnických kurzů jsem uvedla také některá oprávnění, jelikož toto téma na ony kurzy přímo navazuje. Jejich úspěšným zakončením pyrotechnici nabydou, případně rozšíří svá oprávnění k výkonu pyrotechnických prací. Pyrotechnické kurzy jsou tvořeny teoretickou částí, praktickým výcvikem a závěrečnou zkouškou. Jelikož vzdělávání pyrotechniků Vojenské policie splývá s armádními pyrotechnickými kurzy, sloučila jsem pyrotechnické vzdělávání obou složek pod jedno téma.

4.2.1 Kurzy a získaná oprávnění u Policie České republiky

Policejní pyrotechnické vzdělávání zajišťuje Vzdělávací zařízení Pardubice Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy (dříve Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra pro kriminální policii) a Pyrotechnická služba.²⁰⁹ Systém vzdělávání je tvořen základním pyrotechnickým kurzem „N“ a na něj navazujícími specializačními kurzy dle specifík jednotlivých policejních činností či útvarů.²¹⁰ Pro zařazení do jednotlivých pyrotechnických kurzů musí zájemce splňovat určité podmínky a předpoklady, které byly popsány v předchozí podkapitole. Každý

²⁰⁹ Příloha č. 3 čl. 2 odst. 1 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²¹⁰ TUREČEK, Jaroslav a kol. Policejní pyrotechnika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 224.

pyrotechnický kurz je zakončen závěrečnou zkouškou, jež se provádí před zkušební komisí.²¹¹

Příloha č. 3 čl. 2 odst. 2 pyrotechnické směrnice jmenuje tyto kurzy:

- *pyrotechnický kurz základní pyrotechnický kurz „N“;*
- *pyrotechnický kurz Pyrotechnické služby;*
- *pyrotechnický kurz pro průlomovou pyrotechniku a krizové trhání;*
- *pyrotechnický kurz pro ochranu objektů, prostorů a osob;*
- *pyrotechnický kurz munice;*
- *pyrotechnický kurz nástražných výbušných systémů;*
- *pyrotechnický kurz prolongace příslušného pyrotechnického oprávnění.²¹²*

Jak již bylo řečeno dříve, absolvovaný základní pyrotechnický kurz (myšleno včetně závěrečné zkoušky s kladným hodnocením) neopravňuje absolventa k samostatné pyrotechnické činnosti, tzn. k samostatnému výkonu pyrotechnických prací a není mu uděleno oprávnění. K tomu se musí dále vzdělávat prostřednictvím dalšího pyrotechnického kurzu. Základní pyrotechnický kurz vykonávají všichni budoucí policejní pyrotechnici bez ohledu na jejich útvar.²¹³

Policista, který prošel pyrotechnickým kurzem Pyrotechnické služby včetně úspěšného složení zkoušky, získal oprávnění k provádění pyrotechnických prohlídek stupně ohrožení 5 až 2, ke zjišťování, jestli předměty nemají charakter podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného systému, k identifikaci, přepravě a ničení nalezené munice, výbušnín nebo výbušných předmětů a manipulaci s nimi, avšak kromě munice v rámci standardů NATO a leteckých pum.²¹⁴ Tento kurz absolvují pyrotechnici Pyrotechnické služby a ti, kteří mají být

²¹¹ Příloha č. 3 čl. 11 odst. 1 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²¹² Tamtéž, příloha č. 3 čl. 2 odst. 2.

²¹³ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 3 odst. 4 a čl. 4 odst. 1.

²¹⁴ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 5.

později zařazení do pyrotechnických kurzů munice nebo nástražných výbušných systémů.²¹⁵

Pyrotechnický kurz pro průlomovou pyrotechniku a krizové trhání opravňuje absolventa tohoto kurzu v rámci zákroku provádět pyrotechnické prohlídky stupně ohrožení 5 až 2, nezbytná opatření k odvrácení hrozícího výbuchu, pokud to situace vyžaduje, dále provádět pyrotechnické práce s použitím průlomových pyrotechnických prostředků a výbušnin v oblasti krizového trhání a provádět ničení selhaného a nevybuchlého výzbrojního majetku použitého při zákroku či výcviku.²¹⁶ Tento kurz je určen pyrotechnikům Útvaru rychlého nasazení a zásahových jednotek.²¹⁷ Pyrotechnickými prohlídkami se zabývá později v této práci.

Úspěšným zakončením pyrotechnického kurzu pro ochranu objektů, prostorů a osob získává pyrotechnik oprávnění provádět v prostoru mezinárodních letišť a také v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti chráněných objektů, prostorů a chráněných osob pyrotechnické prohlídky stupně ohrožení 5 až 2, zjišťovat, zda předměty nemají charakter podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného systému, provádět prvotní úkony při zjištění munice, výbušnin apod., identifikovat předměty připomínající municí, zjišťovat, zda se jedná o municí, výbušniny nebo výbušné předměty, stanovovat jejich nebezpečnost a ničit selhaný a nevybuchlý výzbrojní majetek, jako v případě předchozího kurzu.²¹⁸ Tento pyrotechnický kurz je pro pyrotechniky útvarů Cizinecké policie a Ochranné služby.²¹⁹

Pyrotechnický kurz munice opravňuje absolventa provádět *vyhledávání, identifikaci, odstraňování, zneškodňování, shromažďování, přepravu a ničení veškeré munice, výbušnin nebo výbušných předmětů a manipulaci s nimi včetně munice v rámci standardů NATO a leteckých pum*, jak stanovuje pyrotechnická směrnice v příloze č. 3 v čl. 8.²²⁰ Článek 9 říká, že úspěšným zakončením

²¹⁵ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 3 odst. 5.

²¹⁶ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 6.

²¹⁷ Tamtéž, příloha č. 8.

²¹⁸ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 7.

²¹⁹ Tamtéž, příloha č. 8.

²²⁰ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 8.

pyrotechnického kurzu nástražných výbušných systému je pyrotechnik oprávněn *prověřovat a identifikovat podezřelé předměty, identifikovat a zneškodňovat nástražné výbušné systémy a manipulovat s nimi a provádět pyrotechnické prohlídky stupně ohrožení 5 až 1.*²²¹ Je zřejmé, že tyto dva kurzy jsou již vysoce specializované a opravňují pyrotechnika provádět ty nejnebezpečnější pyrotechnické práce.

Posledním druhem pyrotechnického kurzu u policie je kurz prolongace pyrotechnického oprávnění. Jelikož je doba platnosti každého pyrotechnického oprávnění omezena na pět let,²²² jsou policejní pyrotechnici všech útvarů povinni přihlásit se včas před vypršením stávajícího oprávnění, tzn. ještě v době platnosti, do pyrotechnického kurzu prolongace (prodloužení) jeho oprávnění. *Prolongace pyrotechnického oprávnění pyrotechnického kurzu munice nebo pyrotechnického kurzu nástražných výbušných systémů se provádí zároveň s prolongací pyrotechnického oprávnění pyrotechnického kurzu Pyrotechnické služby.*²²³

Dále policie pořádá také vzdělávací programy pro pyrotechniky-lektory a pyrotechniky-znalce. Budoucí lektori musí absolvovat základní pyrotechnický kurz, pyrotechnický kurz Pyrotechnické služby a základní kurz lektorských dovedností. Pyrotechnik-znalec musí k získání oprávnění projít základním pyrotechnickým kurzem, pyrotechnickým kurzem Pyrotechnické služby a následně získat znalecké osvědčení.²²⁴

Pyrotechnická směrnice uvádí výčet dalších forem vzdělávání, které sice nemají charakter pyrotechnických prací, ale souvisejí s jejich výkonem. Jsou to kurzy pro psovody na vyhledávání výbušnin, kurz manipulace a skladování výbušnin, munice a pyrotechnických předmětů a kurzy prolongace těchto kurzů. Neopravňují absolventa k provádění činností majících charakter pyrotechnických prací. Do této kategorie vzdělávání patří rovněž kurz ženijního (krizového) trhání, na nějž se předchozí věta nevztahuje.²²⁵

²²¹ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 9.

²²² Tamtéž, příloha č. 3 čl. 13.

²²³ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 10 odst. 1 a 3.

²²⁴ Tamtéž, příloha č. 8.

²²⁵ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 16.

Součástí pyrotechnického vzdělávání u policie je rovněž atestace, kterou upravuje čl. 14 přílohy č. 3 pyrotechnické směrnice. Týká se pyrotechniků zařazených v pyrotechnické výjezdové skupině a jedná se o každoroční prověřování odborné úrovně jejich znalostí se zaměřením na nástražné výbušné systémy. Tato zkouška je tvořena teoretickou ústní částí a praktickým řešením modelového příkladu. V případě, že pyrotechnik u zkoušky neprospěl, může ji opakovat ještě dvakrát, musí ale uspět nejpozději do šesti měsíců od prvního pokusu.²²⁶

Kromě absolvování kurzů k získání pyrotechnického oprávnění musí policisté také jednou ročně podstoupit specializovaný praktický výcvik v ničení munice, který organizuje Pyrotechnická služba, případně atestaci, a jednou za pět let absolvovat kurz prolongace pyrotechnického oprávnění.²²⁷ Oprávnění (pyrotechnický průkaz) vydává a prodlužuje Pyrotechnická služba na základě osvědčení. Odebrat ho může služební funkcionář útvaru, a to buď dočasně, pokud je pyrotechnik například zproštěn výkonu služby či nesplňuje některý ze zákonných požadavků a má stanovenou lhůtu k jeho splnění, nebo trvale, pokud pyrotechnikovi skončil služební poměr, byl odvolán z místa pyrotechnika či nesplnil-li zákonný požadavek ve stanovené lhůtě. Oprávnění služební funkcionář předává zpět Pyrotechnické službě.²²⁸

4.2.2 Kurzy a získaná oprávnění v Armádě České republiky a u Vojenské policie

Vzdělávání pyrotechniků Vojenské policie se řídí předpisem Vševojsk-16-20, z čehož plyne, že je totožné se vzděláváním armádních pyrotechniků. Probíhá ve školicím zařízení Ministerstva obrany.²²⁹ Systému vzdělávání a výcviku pyrotechniků Vojenské policie se věnuje část jedenáctá Závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20. Čl. 39 rozděluje vzdělávání na základní a zdokonalovací, přičemž základní je realizováno v souladu s výše zmíněným vojenským předpisem a zdokonalovací probíhá formou vzdělávacích kurzů

²²⁶ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 14.

²²⁷ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 10 odst. 2.

²²⁸ Tamtéž, příloha č. 3 čl. 13 odst. 2 a 5.

²²⁹ Čl. 39 odst. 1 závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

a instruktážních zaměstnání konaných ve školicích zařízeních Ministerstva obrany nebo Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy Policie České republiky, případně v zahraničních školicích zařízeních.²³⁰ Čl. 40 a 41 pojednávají o teoretickém a praktickém výcviku, čemuž se věnuje další kapitola.

Armádní pyrotechnické vzdělávání se uskutečňuje ve školicích nebo určených zařízeních Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra či jiných specializovaných zařízeních. Vojenskými pyrotechnickými kurzy dle předpisu Vševojsk-16-20 jsou:

- kurz vševojskového pyrotechnika,
- kurz vševojskového pyrotechnika-specialisty,
- kurz pyrotechnika EOD,
- kurz specialisty CBRN EOD.²³¹

Jak již bylo probráno v předchozí podkapitole, po úspěšném absolvování kurzu a závěrečné zkoušky se pyrotechnikům vydává pyrotechnický průkaz s oprávněním podle rozsahu oprávnění kurzu. Pyrotechnik smí vykonávat pouze takový druh činnosti, pro který byl vyškolen. Absolvováním kurzu vševojskového pyrotechnika získává voják oprávnění vykonávat, organizovat a řídit základní pyrotechnické práce se známou municí. Po ukončení kurzu vševojskového pyrotechnika-specialisty je oprávněn vykonávat a řídit základní i speciální pyrotechnické práce.²³² Tento kurz je rozšířením kurzu vševojskového pyrotechnika.

Pokud voják projde kurzem pyrotechnika EOD a úspěšně složí závěrečnou zkoušku, stává se pyrotechnikem EOD a získává tak oprávnění k výkonu a řízení pyrotechnických a základních EOD prací směřujících k likvidaci výbušných prostředků. Odborný gestor může vojákovu hodnotit také zahraniční pyrotechnický kurz EOD, je-li v souladu se standardizační dohodou, a následně může být vydáno oprávnění. Absolvováním kurzu specialisty CBRN EOD včetně

²³⁰ Tamtéž, odst. 2.

²³¹ Čl. 21 až 25 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

²³² Tamtéž, čl. 3 až 6.

zkoušek získá pyrotechnik oprávnění k výkonu pyrotechnických prací a základních i speciálních EOD prací.²³³ Toto oprávnění je nejširší.

Pyrotechnický průkaz je oprávněn vydat a odebrat pouze odborný gestor pyrotechnické činnosti v armádě,²³⁴ což je dle čl. 1 písm. b) náčelník ženijního vojska.²³⁵ Zadržet pyrotechnický průkaz smí jedině komise pro přezkoušení pyrotechniků nebo pyrotechnická komise stanovená gestorem, a to v případě hrubého porušení bezpečnostních opatření při výkonu pyrotechnických nebo EOD prací. Činnost pyrotechnika může být pozastavena přímým nadřízeným statutárním orgánem, pokud dojde u pyrotechnika ke ztrátě jedné ze způsobilostí potřebných k výkonu.²³⁶

Pyrotechnický průkaz je platný v rámci plnění úkolů ozbrojených sil, tudíž je omezen na dobu trvání služebního poměru vojáka z povolání u armády²³⁷ (vojákům zařazeným v aktivní záloze a občanským zaměstnancům Ministerstva obrany se pro účely této práce nevěnují).

Minimálně jednou ročně musí armádní pyrotechnik vykonat pyrotechnickou činnost v rozsahu jeho oprávnění. Není-li tato podmínka splněna, musí ji pyrotechnik splnit do dvanácti měsíců. Pokud není splněna ani tehdy, je povinen odevzdat průkaz odbornému gestorovi.²³⁸ Průkaz se odevzdává také při rozšiřování skupiny oprávnění, kdy je pyrotechnikovi vystaven průkaz nový.²³⁹

4.2.3 Srovnání

Porovnáním vzdělávání pyrotechniků u policie a v armádě lze dojít k závěru, že obě složky mají svůj vlastní oddělený systém pyrotechnických kurzů. Hlavním rozdílem je, že struktura policejních kurzů je postavena především pro potřeby jednotlivých policejních útvarů a na základě specifik jejich činností a rozdílnosti ve výkonu pyrotechnických prací. Základní pyrotechnický kurz je společným prvkem pro budoucí pyrotechniky všech útvarů, na něj navazují

²³³ Tamtéž, čl. 7 až 9.

²³⁴ Tamtéž, čl. 10 odst. 1.

²³⁵ Tamtéž, čl. 1 písm. b).

²³⁶ Tamtéž, čl. 10 odst. 2 a 3 a čl. 11 odst. 1.

²³⁷ Tamtéž, čl. 12 odst. 2.

²³⁸ Tamtéž, čl. 19 odst. 1 a 2.

²³⁹ Tamtéž, čl. 20 odst. 1.

všechny ostatní kurzy. V armádě je struktura pyrotechnických kurzů odlišná, neboť zde neexistuje žádný základní kurz, po jehož absolvování by voják nebyl oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnických prací a po němž by musel následovat nějaký další kurz. Nejnižší stupeň oprávnění je možné získat zakončením kurzu vševojskového pyrotechnika, na základě kterého smí voják vykonávat, řídit a organizovat základní pyrotechnické práce se známou municí. Může to být proto, že základní vojenský výcvik již zahrnuje základní manipulaci s municí a výbušninami (ženijní výcvik), zatímco základní odborná příprava policistů tuto část postrádá, a tak se zdá příprava policejních pyrotechniků delší. Vojenští pyrotechnici každým dalším kurzem své oprávnění rozšíří, nejširší oprávnění má pyrotechnik specialista CBRN EOD. Dá se říci, že schéma uspořádání pyrotechnických kurzů v armádě by tvořilo obrácenou pyramidu, kdežto uspořádání policejních pyrotechnických kurzů by tvořilo spíše jakousi větev.

Dalším rozdílem je kurz prolongace pyrotechnického oprávnění. S tím se můžeme setkat pouze u policie, a to z toho důvodu, že u policie má pyrotechnické oprávnění omezenou platnost na dobu pěti let. Každých pět let se toto oprávnění musí prodlužovat, právě prostřednictvím kurzu prolongace. V armádě je oprávnění platné ode dne vydání průkazu až do posledního dne trvání služebního poměru vojáka z povolání, prodlužovat ho tedy není třeba.

Společné mají však zakončení jednotlivých kurzů, které je vždy tvořeno závěrečnou zkouškou, a každoroční povinný výkon pyrotechnické činnosti. U policie je to formou specializovaného praktického výcviku v ničení munice, v armádě je nutné vykonat pyrotechnickou činnost v rozsahu svého oprávnění. V obou složkách vydává pyrotechnické průkazy odborný gestor, v případě policie je to Pyrotechnická služba, v případě armády náčelník ženijního vojska. Policejním pyrotechnikům smí odebrat pyrotechnický průkaz služební funkcionář, kdežto armádním průkazy odebírá pouze odborný gestor.

4.3 Komparace pyrotechnické činnosti a výkonu pyrotechnických prací

Tato část práce se zabývá srovnáním pyrotechnických činností se zaměřením na oblasti výkonu konkrétních pyrotechnických prací u policie, armády a Vojenské policie.

4.3.1 Pyrotechnická činnost a výkon pyrotechnických prací u Policie České republiky

Jak je uvedeno v podkapitole 1.4.2.1 a v pyrotechnické směrnici v čl. 2 písm. i), pyrotechnická činnost je definována jako „výkon veškerých pyrotechnických prací a soubor činností spojených s jejich organizací, kriminalistická pyrotechnika, pyrotechnické vzdělávání, pyrotechnická prevence a výzkum a vývoj v oblasti pyrotechniky.“²⁴⁰ Pyrotechnické práce, které vykonává policie jsou děleny na jednotlivé oblasti podle čl. 13 téhož předpisu:

- *pyrotechnické práce v rámci provádění pyrotechnických prohlídek;*
- *pyrotechnické práce v oblasti munice, výbušnin nebo výbušných předmětů;*
- *pyrotechnické práce v oblasti nástražných výbušných systémů;*
- *pyrotechnické práce v oblasti kriminalistické pyrotechniky;*
- *pyrotechnické práce s použitím průlomových pyrotechnických prostředků;*
- *pyrotechnické práce s použitím výbušnin v oblasti krizového trháání;*
- *pyrotechnické práce v rámci výcvikové činnosti.²⁴¹*

Podrobněji se jimi zabývá příloha č. 2 pyrotechnické směrnice. Odborným gestorem pro výkon pyrotechnických činností u policie je Pyrotechnická služba, jak již bylo rovněž zmíněno dříve. V rámci Pyrotechnické služby je zřízena Odborná komise jakožto poradní orgán, jenž má na starosti řešení složitých pyrotechnických situací (sporných, problémových či mimořádných).²⁴²

²⁴⁰ Čl. 2 písm. i) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁴¹ Tamtéž, čl. 13.

²⁴² Tamtéž, čl. 22 odst. 1 a čl. 23 odst. 1.

Provádění pyrotechnických prohlídek je celkem rozsáhlé téma, kterému je věnován samostatný interní akt řízení.²⁴³ Kromě toho je výkon těchto prohlídek upravován i pyrotechnickou směrnicí v příloze č. 2. Pro účely této práce je však detailní popis provádění pyrotechnických prohlídek zcela zbytečný, proto uvádím pouze několik nejdůležitějších informací.

Pojem „pyrotechnická prohlídka“ označuje *proces prověřování objektu či prostoru s cílem vyloučit přítomnost nástražného výbušného systému, jeho částí, podezřelých předmětů nebo výbušných předmětů, které by mohly způsobit škody na zdraví osob, životech a majetku.*²⁴⁴ Pyrotechnik provádí prohlídky stupně ohrožení 3 až 1, což jsou prohlídky s vysokým stupněm ohrožení, zbylé provádí policista v rámci běžného výkonu služby nebo policista po určitém proškolení. Slovně jsou tyto stupně charakterizovány takto:

- stupeň 5 – nízký
- stupeň 4 – mírný
- stupeň 3 – značný
- stupeň 2 – vysoký
- stupeň 1 – bezprostřední²⁴⁵

Pyrotechnické prohlídky se provádějí ve složitých specifických objektech, jejichž prozkoumání vyžaduje odborné pyrotechnické znalosti a na které nestačí prohlídky nižšího stupně ohrožení. Objektem se rozumí nejčastěji budova, místnost či jiný prostor, ale také dopravní prostředek (motorová vozidla, letadla), zásilka nebo osoba.²⁴⁶ Pyrotechnik v rámci pyrotechnické prohlídky vykonává i tyto činnosti:

²⁴³ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu, ve znění pokynu č. 94/2013.

²⁴⁴ Čl. 1 písm. e) závazného pokynu policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu, ve znění pokynu č. 94/2013.

²⁴⁵ Tamtéž, čl. 3.

²⁴⁶ Příloha č. 2 čl. 3 odst. 1 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

- *zajišťování pyrotechnické prohlídky s minimálním počtem dalších lidí;*
- *prověřování běžně nepřístupných prostorů objektu (klimatizace, výtahové šachty, podlahy a stropy výtahů, komíny, kanalizace apod.);*
- *provádění kontrolní funkční zkoušky všech spotřebičů a zařízení nacházejících se v objektu;*
- *využívání pomocných technických prostředků (např. svítilna, zrcátko, detektor);*
- *kontrola veškerého inventáře a zařízení objektu včetně jejich posuzování;²⁴⁷*
- *kontrola všech předmětů na zemi;*
- *zjišťování původu rýh, stop po rytí, kopání apod.;*
- *otevření a kontrola krytů od vnějších rozvodů elektřiny, oken, prohlubní, výklenků, stok, jímek, různých poklopů atp.;*
- *kontrola narušení celistvosti zeminy u vstupů do kanalizace;*
- *kontrola všech výše situovaných předmětů a útvarů;*
- *provádění poslechové zkoušky před vstupem do místností;*
- *kontrola funkce svítidel, vypínačů, dveří, prahů, kobereců atd.;*
- *kontrola všech předmětů, dutin, vodovodního systému a kanalizace, popelnic, kontejnerů, elektrických instalací, ventilačních šachet, plynových rozvodů, stoupaček, dílen, skladů a dalších objektů;²⁴⁸*
- *v případě prohlídky motorového vozidla např. odstupné sejmutí poklic a kol, odstupné otevření dveří a zavazadlového prostoru, kontrola interiéru, kontrola palivové nádrže aj.;*
- *kontrola železničních vagónů.*

Pyrotechnická prohlídka stupně ohrožení 1 je prováděna pouze pyrotechnikem pyrotechnické výjezdové skupiny na základě rozhodnutí velitele, pokud existuje důvodné podezření, že se v objektu nachází nástražný výbušný

²⁴⁷ Příloha č. 2 čl. 3 odst. 2 písm. a) až e) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁴⁸ Tamtéž, příloha č. 2 čl. 5.

system, nebo pokud byl nalezen podezřelý předmět nebo nástražný výbušný systém a informovaly o tom jiné útvary či bezpečnostní sbory.²⁴⁹ Pyrotechnická výjezdová skupina je „skupina složená z pyrotechniků Pyrotechnické služby, kteří jsou vybaveni přidělenými technickými, speciálními ochrannými osobními a pracovními prostředky a kteří jsou speciálně vycvičeni k prověřování podezřelých předmětů, ke zneškodňování nástražných výbušných systémů a k dalším určeným pyrotechnickým činnostem.“²⁵⁰ Speciálním vycvičením je myšlen pyrotechnický kurz nástražných výbušných systémů.

Pyrotechnickými pracemi v oblasti munice, výbušnin nebo výbušných předmětů se rozumí výkon pyrotechnických prací souvisejících zejména „s používáním, vyhledáváním, prověřováním, identifikací, zneškodňováním, odstraňováním, shromažďováním, přepravou, tříděním, skladováním, přípravou k ničení a ničením munice, výbušnin nebo výbušných předmětů a manipulací“²⁵¹ s nimi. Tato oblast zahrnuje širokou škálu různých pyrotechnických úkonů a je skupinou nejčastěji vykonávaných prací souvisejících s pyrotechnikou. Za pyrotechnickou práci ani za činnost s ní související se nepovažuje přeprava výzbrojního majetku ani manipulace s ním při přepravě, jelikož se jedná o přepravu a manipulaci s materiálem uloženým v originálních obalech a za dodržení podmínek stanovených výrobcem je manipulace s nimi bezpečná.²⁵² Proto tuto činnost mohou vykonávat proškolení zaměstnanci policie bez pyrotechnického kurzu.

Pyrotechnické práce v oblasti nástražných výbušných systémů zahrnují činnosti spojené s prověřováním podezřelých předmětů a zneškodňováním nástražných výbušných systémů. To znamená prověřování a identifikaci podezřelého předmětu, zamezování funkčnosti iniciátorů nástražných výbušných systémů, jejich zneškodňování, přepravu a jiné práce. Jsou zajišťovány členy pyrotechnické výjezdové skupiny.²⁵³

²⁴⁹ Tamtéž, příloha č. 2 čl. 4 odst. 1 a 3.

²⁵⁰ Čl. 2 písm. m) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁵¹ Tamtéž, příloha č. 2 čl. 13 odst. 1.

²⁵² Tamtéž, příloha č. 5 čl. 1 odst. 3.

²⁵³ Tamtéž, příloha č. 2 čl. 19.

Pyrotechnickými pracemi v oblasti kriminalistické pyrotechniky se rozumí zejména úkony související se znaleckou činností a zkoumáním. V podkapitole 2.1 se již psalo o tom, že Pyrotechnická služba je zapsána v seznamu znalců v oborech kriminalistika a střelivo a výbušniny s rozsahem znaleckého oprávnění pyrotechnika, munice a výbušniny. Náplní těchto prací je provádění znaleckých zkoušek funkčnosti (ověřuje se funkčnost a účinnost munice, výbušnin, výbušných předmětů a nástražných výbušných systémů nebo jejich částí, někdy i formou jejich rozebrání) pro účely znaleckého posudku či odborného vyjádření, znalecké zkoumání, ohledání místa výbuchu, zajišťování objektů zkoumání po výbuchu atd.²⁵⁴

Další kategorií pyrotechnických prací u policie jsou pyrotechnické práce s použitím průlomových pyrotechnických prostředků. Použití těchto prostředků je upravováno zákonem o policii a interním aktem řízení.²⁵⁵ Jak již bylo zmíněno dříve v této práci, pyrotechnické průlomové prostředky slouží policistům při provádění zákroků k vytvoření průlomu (otvoru pro vniknutí, násilný vstup) nebo pro odpoutání pozornosti pachatele (tzv. odpoutávací nálož). Pyrotechnici zásahových jednotek a Útvaru rychlého nasazení plní v rámci zákroku s použitím takových prostředků úkoly, jako jsou:

- *vymezení ohroženého prostoru,*
- *odběr výbušnin ze skladu a s tím související administrativa,*
- *manipulace s průlomovými pyrotechnickými prostředky a dodržování bezpečnostních opatření,*
- *přeprava a uložení průlomových pyrotechnických prostředků ve služebním dopravním prostředku,*
- *zhotovení průlomových pyrotechnických prostředků,*
- *jejich přikládání a odpalování,*
- *sejmutí a zničení selhaného nebo nevybuchlého průlomového pyrotechnického prostředku,*

²⁵⁴ Příloha č. 2 čl. 22 odst. 1 až 3 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁵⁵ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 69/2006, kterým se stanoví pravidla pro používání výbušnin při zákroku a výcviku, ve znění pokynů č. 139/2009 a 207/2022.

- *určení bezpečného místa úkrytu pro členy týmu a další práce.*²⁵⁶

Pyrotechnické práce s použitím výbušnin v oblasti krizového trháni zahrnují provádění speciálních trhacích prací, při kterých jsou používány výbušniny a speciální pyrotechnické prostředky. Policie spolupracuje se složkami integrovaného záchranného systému, a to při odstraňování následků mimořádných událostí nebo krizových situací, při odvracení hrozícího nebezpečí při řešení těchto situací, obvykle při živelních pohromách a v situacích, kdy hrozí nebezpečí z prodlení.²⁵⁷

Další skupinou jsou pyrotechnické práce v rámci výcvikové činnosti, jež zahrnuje *školení a teoretickou výuku, praktický výcvik s použitím výbrojního majetku a praktický výcvik ke zdokonalení odborných úkonů prováděných v rámci výkonu pyrotechnických prací.*²⁵⁸ Výcviková činnost je prováděna dle zaměření plnění úkolů podle potřeb jednotlivých policejních útvarů, stejně jako pyrotechnické kurzy. Výcvik je vždy organizován tak, aby nedošlo k žádné újmě na zdraví či životě osob, ani na majetku a ohled se bere také na životní prostředí. Do této činnosti spadá také provádění praktických činností, pokusných a testovacích aktivit, ověřování a vyvíjení nových postupů, případně ověřování stávajících postupů užívaných na jiných pracovištích.²⁵⁹ Policisté mohou být vysláni také do zahraničí v rámci pyrotechnického školení nebo Mezinárodní pyrotechnické konference.

4.3.2 Pyrotechnická činnost a výkon pyrotechnických prací v Armádě České republiky

Vojenská pyrotechnická činnost je oproti definici policejní pyrotechnické činnosti poněkud chuději popsána jako *„soubor opatření spojených s organizací a realizací pyrotechnických a EOD prací vedoucích k likvidaci výbušných prostředků a s teoretickou a praktickou přípravou pyrotechniků pro výkon těchto*

²⁵⁶ Příloha č. 2 čl. 24 odst. 1 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁵⁷ Příloha č. 2 čl. 25 odst. 1 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁵⁸ Tamtéž, příloha č. 2 čl. 26.

²⁵⁹ Tamtéž, příloha č. 2 čl. 29.

prací.²⁶⁰ Tuto definici jsem sice již uvedla v podkapitole 1.4.3.1, ale považuji za vhodné ji čtenáři připomenout zde.

Pyrotechnické i EOD práce jsou vyjmenovány podle předpisu Vševojsk-16-20 v podkapitolách 1.4.3.2 a 1.4.3.3.

Vyhledávání munice a výbušnin v rámci zabezpečení výcviku vojsk je jednou ze základních pyrotechnických prací. Uskutečňuje se v k tomu určených prostorech a pyrotechnik si smí k této práci přizvat nezbytný počet osob bez pyrotechnického oprávnění, pokud je však předem prokazatelně poučí o bezpečnostních opatřeních. Jedná se o práci nebezpečnou.²⁶¹

Další základní pyrotechnickou prací je provádění pyrotechnického průzkumu (EOR) kvalifikovanými osobami. Těmi se rozumí pyrotechnik nebo absolvent kurzu EOR. Cílem je *detekovat, označit, identifikovat a nahlásit přítomnost výbušného prostředku*.²⁶²

Ničení munice a výbušnin spadá do základních nebezpečných pyrotechnických prací a rozumí se tím ničení výbuchem na určeném místě (např. trhací jámy, cílové a dopadové plochy, ženijní cvičiště), v případě volných nezalaborovaných výbušnin je metodou ničení spálení. Ničení munice a výbušnin se dělí podle množství na ničení jednotlivé, ničení většího množství (do 100 kg munice a výbušnin) a jednotlivé ničení leteckých pum.²⁶³ S ničením souvisí některé nebezpečné práce, jako je:

- *obnažování zaryté munice,*
- *ukládání munice do jímky,*
- *přezkušování a třídění elektrických rozbušek,*
- *adjustace a přikládání náloživa,*
- *zapalování zápalnice adjustované nálože,*
- *zapojení roznětové sítě,*

²⁶⁰ Čl. 1 písm. e) vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

²⁶¹ Čl. 38 odst. 1 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

²⁶² Tamtéž, čl. 39.

²⁶³ Tamtéž, čl. 40 odst. 1 a 2.

- *prohlídka místa po ničení a odstranění zbytků munice.*²⁶⁴

Pojem *ničení* nelze nahrazovat pojmem *odstraňování*, jelikož *odstraňování* vyjadřuje přemísťování z místa nálezu na jiné, bezpečnější místo, kde obvykle následuje ono *ničení*. Při *odstraňování* známé munice se munice odváží na dočasné skládky nebo místo *ničení*. K tomu dochází tehdy, pokud ji z bezpečnostních důvodů nelze ničit okamžitě na místě nálezu, o čemž rozhoduje pyrotechnik na základě svého odborného zhodnocení stavu munice. Proto je tato práce považována za nebezpečnou. Pokud ji není možné ani odstranit, pak musí být zneškodněna. Zneškodňování však již nespadá pod základní, nýbrž pod speciální pyrotechnické práce.²⁶⁵

Zbývajícími základními pyrotechnickými pracemi je třídění známé poškozené munice (nebezpečná práce) a pyrotechnický dozor představující soubor opatření směřujících k *identifikaci výbušných prostředků při asanačně-rekultivačních pracích, zejména stavebních, zemních a demoličních.*²⁶⁶

Od hromadného ničení výbušných prostředků nad 100 kg zalaborovaných výbušnin se jedná o speciální pyrotechnické práce, které je oprávněn provádět pouze vševojskový pyrotechnik-specialista a oba druhy pyrotechniků EOD (EOD a CBRN EOD). Stejně tak s přepravou přestárlé, mechanicky poškozené, selhané a dočasně zajištěné munice a s delaborací munice, která zahrnuje delaboraci pokusnou, zkušební, částečnou nebo úplnou.²⁶⁷ Obě tyto práce jsou nebezpečné.

Zneškodňováním známé munice se rozumí *umrtvení, vyjmutí nebo přerušení iniciačních mechanismů, popř. jejich částí.*²⁶⁸ Cílem je znemožnit těmto mechanismům iniciaci výbušniny a způsobit tak nežádoucí výbuch.

Dalšími pracemi jsou *ničení známé munice deflagrací (ničení nedokonalou detonací, popř. vypálením účinné náplně) a provádění technických zkoušek munice. Technické zkoušky munice jsou prováděny v rámci prodlužování*

²⁶⁴ Tamtéž, čl. 40 odst. 3.

²⁶⁵ Čl. 41 odst. 2 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

²⁶⁶ Tamtéž, čl. 41 odst. 1 a čl. 42.

²⁶⁷ Tamtéž, čl. 45 a 46.

²⁶⁸ Tamtéž, čl. 47.

životního cyklu, při zavádění nových druhů munice, při objasňování závad, mimořádných událostí a havárií munice a v rámci provádění mezilaboratorních porovnávacích zkoušek.²⁶⁹

Základními EOD pracemi jsou pyrotechnická prohlídka, zneškodňování, odstraňování a ničení nalezených výbušných prostředků, shromažďování materiálů a zpracování poznatků o výbušných prostředcích a manuální techniky zneškodňování.²⁷⁰ Pyrotechnická prohlídka je, stejně jako policejní pyrotechnická prohlídka, soubor opatření prováděných s cílem vyloučit přítomnost nástražného výbušného systému nebo jiného výbušného prostředku. A shodně s policejním postupem je prováděna převážně vizuálně spolu s technickými prostředky či vycvičenými zvířaty pro vyhledávání výbušnin.²⁷¹

Zneškodňování nalezených výbušných prostředků (RSP) je nebezpečnou základní EOD prací, u níž jde o přerušení iniciačních mechanismů a o zamezení nežádoucímu výbuchu. Odstraňováním nalezených výbušných prostředků se rozumí to samé, jako v případě základních pyrotechnických prací, jen s tím rozdílem, že je manipulováno s nalezenými výbušnými prostředky. Spolu s ničením nalezených výbušných prostředků jde o práci nebezpečnou.²⁷²

EOD práce týkající se shromažďování a zpracovávání poznatků o výbušných prostředcích je *činnost, která spočívá v identifikaci a soustředování takticko-technických dat a informací k následnému zpracování nových postupů likvidace nalezených výbušných prostředků.*²⁷³

Manuální techniky zneškodňování (MNT) jsou typem prací, při nichž se provádí odborné úkony, které vyžadují techniky, postupy a vybavení k manuálnímu zneškodnění výbušného prostředku.²⁷⁴

Posledním druhem pyrotechnických prací v armádě je likvidace výbušných prostředků obsahujících bojové chemické, bojové biologické, radioaktivní

²⁶⁹ Tamtéž, čl. 48 a 49.

²⁷⁰ Čl. 50 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

²⁷¹ Tamtéž, čl. 51.

²⁷² Tamtéž, čl. 52.

²⁷³ Tamtéž, čl. 56.

²⁷⁴ Tamtéž, čl. 57.

nebo průmyslové nebezpečné látky, které upravuje předpis Vševojsk-16-20 v čl. 58. Tuto práci je oprávněn provádět pouze specialista CBRN EOD, ovšem munici s výše jmenovanými látkami smí likvidovat také pyrotechnik EOD. Účelem likvidace je zamezení šíření kontaminace, zneškodnění nebo úplné zničení výbušných prostředků. Případně mohou být předány specializovanému pracovišti.²⁷⁵

Úkolem jednotek EOD je řešit události spojené s výbušnými prostředky, které by mohly ohrozit životy a zdraví osob, zapříčinit škody velkého rozsahu nebo vznik ekologické katastrofy, a to v prostorech činnosti určených jednotek nebo v prostorech plnění operačního úkolu, pokud řešení přesahuje možnosti a schopnosti ženijních jednotek.²⁷⁶ Plní úkoly související s likvidací výbušných prostředků a tím i eliminací rizik s nimi spojených, v určených prostorech činnosti vojsk.²⁷⁷ EOD jednotky jsou vysílány také do zahraničních operačních nasazení. Dle čl. 65 předpisu Vševojsk-16-20 je hlavním úkolem EOD jednotek výkon pyrotechnických a EOD prací při bojových a nebojových operačních nasazeních. Podle téhož článku (čl. 65) se mohou dále podílet na:

- *plnění úkolů při prohledávacích operacích;*
- *školení a výcviku v oblasti výbušných prostředků;*
- *vyprošťování zraněných osob nebo ostatků z prostorů s výbušnými prostředky;*
- *obnovení činnosti ve stacionárních objektech;*
- *podpoře při uvolňování cest a prostorů od výbušných prostředků;*
- *plnění úkolů při ochraně velmi důležitých osob;*
- *plnění úkolů při zajištění bezpečnosti při společenských událostech;*
- *ohledání a zajištění místa nehody, včetně případné likvidace výbušných prostředků a zajištění důkazního materiálu a stop;*
- *ohledání a zajištění místa výbuchu, povýbuchové analýze a jiné činnosti v oblasti výzbrojně-technického hodnocení prostoru;*

²⁷⁵ Čl. 58 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

²⁷⁶ Tamtéž, čl. 61.

²⁷⁷ Tamtéž, čl. 63.

- poskytování technické asistence společným kombinovaným uskupením při realizaci opatření k zabezpečení pohybu vojsk;
- technické asistenci při kontrolách skladované munice s obsahem CBRN látek;
- využití výbušných prostředků pro účely tvorby nových postupů likvidace;
- shromažďování inertních výbušných prostředků nebo jejich nevýbušných komponentů pro účely výuky a výcviku.²⁷⁸

4.3.3 Pyrotechnická činnost a výkon pyrotechnických prací u Vojenské policie

Činnost pyrotechniků Vojenské policie se řídí vojenským předpisem Vševojsk-16-20 a závazným pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20. V čl. 6 tohoto pokynu stojí, že pyrotechnik Vojenské policie vykonává pyrotechnické práce uvedené v předpise Vševojsk-16-20 a v tomto pokynu a jmenuje pyrotechnické práce prováděné zejména při:

- nálezu nástražného výbušného systému, podezřelého předmětu, podezřelé zásilky či podezření na jejich výskyt;
- nálezu munice, výbušnin nebo výbušných předmětů;
- nehodě vojenského letounu, nehodě vozidla ozbrojených sil či jiné mimořádné události související s provozem a použitím zbraní, munice nebo výbušnin;
- kriminalisticko-technické činnosti na místě výbuchu, nálezu nástražného výbušného systému, munice, výbušnin, výbušných předmětů apod.;
- použití výbušnin jako podpůrných prostředků při zákrocích;
- přepravě munice, výbušnin nebo výbušných předmětů;
- provádění pyrotechnických prohlídek;
- realizaci preventivní činnosti;

²⁷⁸ Čl. 65 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

- sbírkové činnosti.²⁷⁹

V rámci své činnosti spolupracují pyrotechnici Vojenské policie se složkami integrovaného záchranného systému a dalšími resortními i mimoresortními subjekty, například s Komisí pro zjišťování příčin leteckých nehod, v rozsahu daném právními a vnitřními předpisy, případně dohodami a smlouvami.²⁸⁰

Pyrotechnickými pracemi v oblasti munice, výbušnin nebo výbušných předmětů, které provádí pyrotechnik Vojenské policie se rozumí vyhledávání, nalézání, prověřování, stanovování nebezpečnosti, identifikace, zneškodňování, odstraňování, shromažďování, manipulace, přeprava, třídění, skladování, příprava k ničení a ničení munice, výbušnin nebo výbušných předmětů.²⁸¹

Činnost na místě výbuchu, nehody vojenského letounu, nehody vozidla ozbrojených sil anebo jiné mimořádné události související s provozem a použitím zbraní, munice nebo výbušnin spočívá v provádění úkonů, které běžně provádí policisté při zajišťování a ohledání místa činu. Jedná se o poskytování první pomoci zraněným osobám, přijetí preventivních opatření proti rozšíření rizik, uzavření místa události i okolí a zabránění vstupu nepovolaným osobám, ohledání místa činu, zjištění a fixace stop a dalších věcných důkazů, zjišťování skutečností souvisejících s výbuchem, zajišťování svědků a dalších relevantních osob a další úkony.²⁸²

Výkon kriminalistické pyrotechnické činnosti spočívá ve výkonu kriminalisticko-technických úkonů souvisejících se znaleckým zkoumáním, které zahrnuje ohledání místa činu, zajištění kriminalistických stop, jejich vyhledávání, dokumentace, kategorizace, balení, evidence atd., dále se znaleckou činností v oboru kriminalistika, specializaci pyrotechnika a výkonem dalších činností, jako je například sbírková a evidenční činnost.²⁸³

²⁷⁹ Čl. 6 závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

²⁸⁰ Tamtéž, čl. 5.

²⁸¹ Tamtéž, čl. 18.

²⁸² Tamtéž, čl. 19.

²⁸³ Tamtéž, čl. 22.

Pyrotechnici Vojenské policie využívají během výkonu pyrotechnické činnosti také průlomové a speciální pyrotechnické prostředky, včetně individuálně zhotovených. Individuálně zhotovené průlomové a speciální pyrotechnické prostředky jsou prostředky sestavené z průmyslově vyráběných výbušných komponentů.²⁸⁴ S tím souvisí i jejich dezadjustace, pokud byl takový prostředek již zhotoven či přiložen, ale k jeho použití nakonec nedošlo.²⁸⁵

Vojenská policie provádí rovněž pyrotechnické prohlídky, ty dělí závazný pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20 na preventivní a bezpečnostní.²⁸⁶ Bezpečnostní pyrotechnická prohlídka nejspíše odpovídá policejním pyrotechnickým prohlídkám stupňům ohrožení 3 až 1.

Preventivní činnost Vojenské policie zahrnuje kontrolní činnost formou provádění preventivních pyrotechnických prohlídek nebo preventivních prohlídek osob, materiálu a dalších objektů a vzdělávací činnost formou zabezpečování teoretických i praktických výcviků, různých školení a vytváření pomůcek a metodických postupů.

Stejně jako policie vede i Vojenská policie pyrotechnickou sbírku. Předměty do ní zařazené jsou evidovány znaleckým pracovištěm Oddělení kriminalistické pyrotechniky a expertíz Vojenské policie. Sbíрка obsahuje vzorky munice, výbušnin či výbušných předmětů a makety nástražných výbušných systému. Pyrotechnická sbírka byla vytvořena za účelem výuky, výcviku a výkonu znalecké činnosti (tamtéž, čl. 36).

4.3.4 Srovnání

Z výše uvedených odstavců lze vyvodit několik závěrů. Jedním ze závěrů může být fakt, že pyrotechnická činnost policie a pyrotechnická činnost armády jsou dvě samostatné a na sobě nezávislé oblasti činností, i přesto však mají více společného než rozdílného. Důkazem jsou oblasti pyrotechnických prací, které obě složky vykonávají. Jako příklad uvádím pyrotechnickou prohlídku – provádí ji jak pyrotechnici EOD, tak policejní pyrotechnici. Drobnou odchylkou je, že u policie

²⁸⁴ Čl. 25 odst. 2 závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

²⁸⁵ Tamtéž, čl. 28 odst. 1.

²⁸⁶ Tamtéž, čl. 33 a 34.

ji jsou oprávněni provádět pyrotechnici všech útvarů, kromě pyrotechnické prohlídky stupně ohrožení 1, kterou provádí pouze Pyrotechnická služba. V armádě ji provádí pyrotechnik EOD a specialista CBRN EOD.

Dalšími společnými pracemi jsou pyrotechnické práce v oblasti munice, výbušnin nebo výbušných předmětů. Obě složky vyhledávají, prověřují, identifikují, stanovují míru nebezpečnosti, zneškodňují, zajišťují, odstraňují a shromažďují munici, výbušniny a výbušné předměty, manipulují s nimi, přepravují je, třídí, skladují, připravují k ničení a také je ničí. Armádní pyrotechnici tyto předměty vyhledávají v rámci zabezpečení výcviku či v rámci pyrotechnického průzkumu (EOR), který policie nevykonává. Obě složky se mohou podílet na vyhledávání v rámci asanačních prací, obě využívají (nebo mohou využívat) při vyhledávání výbušnin apod. speciálně vycvičené psy. Armáda i policie provádí jednotlivé i hromadné ničení v trhacích jamách a obě jsou oprávněny ničit rovněž letecké pumy.

Pyrotechnické práce u policie zahrnují práce v oblasti nástražných výbušných systémů, které souvisí s jejich zneškodňováním a prověřováním nebezpečných předmětů. Vojenskou obdobou zneškodňování nástražných výbušných systémů by teoreticky mohlo být zneškodňování nalezených výbušných prostředků (RSP), jakožto jedna ze základních EOD prací, při níž se také přerušují iniciační mechanismy, nebo zneškodňování improvizovaných výbušných zařízení. Improvizované výbušné zařízení je *zařízení umístěné nebo vyrobené improvizovaným způsobem obsahující destruktivní, smrtelně nebezpečné, škodlivé, pyrotechnické, zápalné nebo chemické látky a určené k ničení, zneschopnění, rušivé činnosti nebo odvedení pozornosti. Může obsahovat vojenské komponenty, ale zpravidla je sestaveno z nevojenských komponentů.*²⁸⁷ Armádní pyrotechnici využívají manuální techniky zneškodňování (v tomto případě pyrotechnici EOD), o kterých policejní pokyny upravující pyrotechnickou činnost nehovoří.

²⁸⁷ Čl. 1 písm. c) odst. 3 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

Dále je nutné zmínit spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému. Policejní i vojenští pyrotechnici mohou být povoláni k součinnosti při řešení mimořádných událostí a krizových situací, je-li potřeba krizového trháání či jiné formy pomoci. Policisté poskytují součinnost i v době válečného stavu.

Armáda i policie vedou pyrotechnické evidence a shromažďují poznatky o pyrotechnické činnosti za účelem následného zpracování a vyvíjení nových postupů, sledují vývojové trendy, ověřují a zavádějí nové materiály, technické a ochranné prostředky atp. Obě složky vedou svou pyrotechnickou sbírku „nevýbušných“ výbušnin, výbušných prostředků a munice. Armáda tyto předměty shromažďuje pro účely výuky a výcviku, kdežto policie navíc pro účely kriminalisticko-technické a znalecké činnosti. Armáda i policie vykonávají vzdělávací a výcvikovou činnost.

Největší rozdíl v pyrotechnické činnosti armády a policie spatřuji v tom, že armáda neprovádí kriminalisticko-technické zkoumání a znaleckou činnost. Vojenští pyrotechnici sice mohou obstarávat práce spojené s ohledáním a zajištěním místa činu (výbuchu), včetně povýbuchové analýzy, ale na rozdíl od policie není armáda pro oblast pyrotechniky zapsána v seznamu znaleckých ústavů (viz dříve v této práci). Jako znalecký ústav je v tomto seznamu zapsáno Ministerstvo obrany – Oddělení kriminalistické techniky a expertíz Hlavního velitelství Vojenské policie, ale o Vojenské policii bude řeč později.

Dalším rozdílem je místo působení a účel. Vojenští pyrotechnici vykonávají svou činnost v prostorech plnění operačního úkolu, v určitých prostorech činnosti vojsk, a to při bojových i nebojových akcích. To znamená, že je jejich činnost soustředěna na vojenské prostory a místa, kde se pohybuje vojsko a k němuž jsou přiděleni. Slouží jako podpora ženistům. Mohou být s vojskem vysláni do zahraničních akcí. Oproti tomu policejní pyrotechnici zjednodušeně řečeno zasahují tam, kam jsou zrovna zavoláni, například obdrží-li oznámení o uložení nástražného výbušného systému. Jejich polem působení je Česká republika, v níž mají udržovat veřejný pořádek, což mimo jiné zahrnuje také ochranu občanů před nebezpečím výbuchu. Do zahraničí jsou vysíláni za účelem různých školení či mezinárodních pyrotechnických konferencí.

Vojenská policie má oproti armádě a policii specifické postavení. Pyrotechnici Vojenské policie prochází armádními pyrotechnickými kurzy, provádí veškeré pyrotechnické práce uvedené v předpise Vševojsk-16-20 a zároveň jsou policisty s podobným oprávněním jako policejní pyrotechnici. Provádí úkony spojené s nálezy munice, výbušnin a výbušných předmětů, s nástražnými výbušnými systémy, s použitím průlomových, odpoutávacích a individuálně zhotovených pyrotechnických prostředků, provádí pyrotechnické prohlídky, vedou evidence a pyrotechnické sbírky. Dále provádějí kriminalisticko-technickou činnost v případě výbuchů, nehod vojenských letounů a vozidel ozbrojených sil, spolupracují se složkami integrovaného záchranného systému, provádějí preventivní činnost a mohou působit také v zahraničí.

4.4 Komparace práv, povinností a odpovědnosti pyrotechniků

4.4.1 Práva, povinnosti a odpovědnost pyrotechniků u Policie České republiky

Právům a povinnostem policejních pyrotechniků se věnuje čl. 8 pyrotechnické směrnice. Dle tohoto článku je oprávněn vykonávat pyrotechnické práce u policie pouze pyrotechnik, a to v rozsahu a na základě získaného oprávnění (samozřejmě platného), které mu bylo přiděleno na základě absolvování pyrotechnického kurzu. Pyrotechnici jsou oprávněni zejména:

- nakládat s municí, výbušninami nebo výbušnými předměty (např. pro účely ničení, výcviku apod.);
- požadovat spolupráci formou věcné i osobní pomoci od orgánů a osob (zakotveno v zákoně o policii, § 14 až 18) a cestou velitele si tuto pomoc vyžádat v případě společného zásahu složek integrovaného záchranného systému;
- vyžádat si vhodný věcný prostředek od orgánů a osob při řešení krizových situací a mimořádných událostí;
- vykázat po nezbytnou dobu všechny osoby z místa provádění pyrotechnické práce, je-li to nezbytné (zákon o policii, § 43);

- provádět další úkony dle zákona o policii.²⁸⁸

Oproti tomu jsou povinni vykonávat pyrotechnické práce v souladu s jejich úrovní odborné způsobilosti a získaným platným oprávněním, dodržovat veškeré pracovní postupy, metodiku, provozní zásady, bezpečnostní pokyny a další. Musí dbát na to, aby nezpůsobili škodu sobě či ostatním osobám, s čímž souvisí také povinnost používat při výkonu pyrotechnických prací přidělené technické a ochranné prostředky. Jejich použití závisí na konkrétní situaci. Tyto prostředky musí být udržovány v řádném stavu podle pokynů výrobce.²⁸⁹

Pyrotechnik je rovněž povinen odmítnout provedení nebo řízení pyrotechnických prací, nastane-li jedna z následujících situací:

- pyrotechnik nemá k výkonu této práce dostatečné oprávnění nebo oprávnění není platné,
- pyrotechnik je k výkonu práce v ten moment nezpůsobilý (zdravotně, psychicky nebo fyzicky) a mohl by tím závažně ohrozit provedení této práce,
- nejsou respektována jeho odborná doporučení a není mu poskytnuta požadovaná součinnost.²⁹⁰

Při výkonu pyrotechnických prací je pyrotechnik odpovědný za odborné provedení těchto prací, za stanovení bezpečnostních opatření s cílem omezit povýbuchové jevy a neohrozit život a zdraví osob včetně sebe.²⁹¹ Stanovují se i taková bezpečnostní opatření, která zohledňují případné škody na majetku s cílem jejich minimalizace. Dále je pyrotechnik odpovědný za určení prostoru výkonu pyrotechnických prací. Po vymezení prostoru se v něm mohou pohybovat pouze osoby, kterým dal pyrotechnik svůj souhlas, musí však dodržovat pokyny a opatření, které stanovil.²⁹² Pokud je k výkonu pyrotechnických prací nutná spolupráce dalších osob, musí je pyrotechnik řádně poučit. Jestliže tyto osoby

²⁸⁸ Čl. 8 odst. 1 a 2 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁸⁹ Čl. 8 odst. 4 písm. a) až c) pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

²⁹⁰ Tamtéž, písm. d).

²⁹¹ Tamtéž, čl. 9 písm. a).

²⁹² Tamtéž, písm. b).

nedodržují bezpečnostní opatření a pokyny stanovené pyrotechnikem, pak neodpovídá za jejich případná zranění.²⁹³

4.4.2 Práva, povinnosti a odpovědnost pyrotechniků v Armádě České republiky

Pyrotechnici provádějící pyrotechnické a EOD práce jsou povinni „*počínat si tak, aby nezavinili nežádoucí výbuch, neohrozili svůj život a zdraví nebo život a zdraví jiných osob a co nejvíce omezili (vyloučili) možnost vzniku škody na majetku.*“²⁹⁴ Stejně jako policejní pyrotechnici jsou i ti armádní povinni odmítnout vykonání či řízení pyrotechnických prací, nemají-li platné oprávnění k výkonu, je-li jejich koncentrace snížena vlivem aktuálního stavu (zdravotního nebo psychického), byl-li by těmito pracemi ohrožen život a zdraví osob nebo odevzdal-li pyrotechnik svůj pyrotechnický průkaz kvůli nesplnění povinností uvedených v čl. 19 předpisu Vševojsk-16-20, tj. pokud neprovedl alespoň jednu pyrotechnickou činnost v rozsahu svého oprávnění během kalendářního roku a následně ani během následujících dvanácti měsíců.²⁹⁵

Vševojskový pyrotechnik a EOD pyrotechnik je oprávněn vyžádat si součinnost odborníků příslušného vojska (služby) za účelem poskytnutí odborného názoru a konzultace, pokud je to potřeba.²⁹⁶ Na základě rozhodnutí ministra obrany mohou armádní pyrotechnici vykonávat pyrotechnické a EOD práce také mimo vojenské újezdy a vojenské objekty.²⁹⁷ Dle situace je možná spolupráce pyrotechnika s Vojenskou policií a složkami integrovaného záchranného systému.²⁹⁸

Dle předpisu Vševojsk-16-20, čl. 66 jsou jednotky EOD povinny reagovat na každou změnu situace a v případě zjištění přítomnosti výbušného prostředku musí určit vhodný způsob likvidace. Za určení tohoto postupu odpovídá pyrotechnik pověřený vykonáním této činnosti.²⁹⁹

²⁹³ Tamtéž, čl. 8 odst. 3 a čl. 9 písm. c).

²⁹⁴ Čl. 30 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

²⁹⁵ Tamtéž, čl. 31 odst. 1.

²⁹⁶ Tamtéž, čl. 33.

²⁹⁷ Tamtéž, čl. 34.

²⁹⁸ Tamtéž, čl. 91.

²⁹⁹ Tamtéž, čl. 66.

Při manipulaci s výbušnými prostředky musí pyrotechnik dodržovat stanovená bezpečnostní opatření a řídit se závazně stanovenými postupy.³⁰⁰ Odpovídá za odborné vykonání pyrotechnických prací a stanovení bezpečnostních opatření.³⁰¹

Při výkonu práce je pyrotechnik oprávněn využít kromě specialistů ženijního vojska také nezbytný počet osob bez pyrotechnického oprávnění, je však povinen je před zahájením jejich činnosti poučit o bezpečnosti a seznámit je s riziky.³⁰² Pokud tyto osoby nedodržují pokyny stanovené pyrotechnikem, není odpovědný za jejich případné zranění.³⁰³

4.4.3 Práva, povinnosti a odpovědnost pyrotechniků u Vojenské policie

Práva a povinnosti pyrotechniků Vojenské policie upravuje závazný pokyn náčelníka Vojenské policie č. 20 v čl. 37. Zcela shodně s právy policejních pyrotechniků uvedenými v pyrotechnické směrnici v čl. 8 jsou práva i pyrotechniků Vojenské policie:

- nakládat s municí, výbušninami nebo výbušnými předměty;
- požadovat od orgánů a osob spolupráci formou věcné i osobní pomoci;
- vyžádat si od orgánů a osob věcnou a osobní pomoc při řešení krizových situací a mimořádných událostí v případě společného zásahu složek integrovaného záchranného systému;
- vykázat z místa provádění pyrotechnických prací všechny osoby po nezbytnou dobu.³⁰⁴

Za provedení pyrotechnických prací na místě zásahu v rámci Vojenské policie odpovídá zasahující pyrotechnik.³⁰⁵ Ten odpovídá za odborné provedení pyrotechnických prací a je oprávněn provádět pouze ty pyrotechnické práce, které jsou v souladu s rozsahem jeho pyrotechnického oprávnění a pro které byl

³⁰⁰ Tamtéž, čl. 79 a 80.

³⁰¹ Čl. 90 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

³⁰² Tamtéž, čl. 92.

³⁰³ Tamtéž, čl. 113.

³⁰⁴ Čl. 37 závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

³⁰⁵ Tamtéž, čl. 3 odst. 5.

vyškolen.³⁰⁶ Obecně je rozsah činnosti Vojenské policie upravován zákonem o Vojenské policii.

Pyrotechnik je taktéž oprávněn si přizvat na pomoc nezbytný počet osob bez pyrotechnického oprávnění, musí je však předem prokazatelně poučit o činnosti a seznámit je s bezpečnostními opatřeními a hrozícími riziky. Nerespektují-li tyto osoby pyrotechnikovy pokyny a stanovená bezpečnostní opatření, není odpovědný za jejich případné zranění.³⁰⁷

Co se týče povinností, ty mají pyrotechnici Vojenské policie stejné jako pyrotechnici v armádě a u policie. Musí si počínat tak, aby nezavinili nežádoucí výbuch a neohrozili něčí život, zdraví a majetek, respektive možnost vzniku škody na majetku mají co nejvíce omezit. Dále jsou jako všichni ostatní pyrotechnici povinni odmítnout vykonat pyrotechnickou práci, pokud k tomu nemají platné oprávnění, pokud je jejich koncentrace snížena např. z důvodu fyzického či psychického vyčerpání a pokud nejsou respektována jeho odborná doporučení nebo jeho žádost o poskytnutí součinnosti. Také jsou povinni konat v souladu s jejich odbornou způsobilostí, dodržovat postupy, metodiky, zásady a jiné pokyny. Při výkonu pyrotechnických prací musí užívat přidělené technické a ochranné prostředky.³⁰⁸

4.4.4 Srovnání

Porovnáním výše popsaných práv, povinností a odpovědností pyrotechniků lze dojít k závěru, že ať už se jedná o pyrotechniky policie, armády nebo Vojenské policie, platí pro ně stejné zásady a principy. Pro pyrotechniky všech těchto složek platí, že jsou oprávněni vykonávat pouze pyrotechnické práce, které jsou v souladu s rozsahem jejich oprávnění a jen ty, pro které byli vyškoleni. Také mají právo přizvat si na pomoc odborníka (specialistu) nebo naopak osoby bez pyrotechnického vzdělání, vyžaduje-li si to situace. Jsou oprávněni nakládat s municí, výbušninami a výbušnými předměty, požádat o poskytnutí pomoci

³⁰⁶ Čl. 4 odst. 2 závazného pokynu náčelníka Vojenské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojenské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019.

³⁰⁷ Tamtéž, čl. 37 odst. 4 a 5.

³⁰⁸ Tamtéž, odst. 6 písm. a) až d).

orgány a osoby a mohou vykázat osoby z prostoru, ve kterém se provádí nebo se má provádět pyrotechnická práce.

Všichni pyrotechnici jsou povinni počínat si tak, aby nezpůsobili ztráty na životech nebo újmy na zdraví sobě i jiným osobám, aby neohrozili okolí a aby minimalizovali riziko vzniku škod na majetku. Musí dodržovat veškerá bezpečnostní opatření, stanovené pokyny, doporučení, postupy a metodiky, což zahrnuje také používání technických a ochranných prostředků. V případě přizvání „pyrotechnicky nevzdělaných“ osob jsou pyrotechnici povinni tyto osoby seznámit s charakterem činnosti, s možnými riziky a s bezpečnostními opatřeními. Pokud se tyto osoby jeho pokyny neřídí a chovají se rizikově, nemohou být pyrotechnici odpovědní za to, pokud se takovým osobám stane při výkonu práce nehoda a dojde k jejich zranění či úmrtí. Dále jsou pyrotechnici všech tří složek povinni odmítnout vykonání pyrotechnické práce, pokud se z nějakého důvodu cítí být momentálně nezpůsobilými nebo pokud nemají platné oprávnění k výkonu této práce. Pyrotechnici policie a Vojenské policie mají navíc povinnost odmítnout práci vykonat rovněž z důvodu nerespektování jejich odborných doporučení či ignorování jejich žádosti o součinnost, zvláště pokud pyrotechnici na tuto skutečnost upozorní, a přesto se nic nekoná.

Závěr

V úvodu této bakalářské práce jsem si vytyčila cíle, kterých má být v práci dosaženo. Hlavním cílem bylo srovnat pyrotechnické činnosti Armády České republiky s pyrotechnickými činnostmi Policie České republiky a následně vytvořit komparaci. Tento cíl byl naplněn prostřednictvím popisu několika oblastí pyrotechnické činnosti, a to vždy nejprve u každé složky zvlášť a poté jejich výsledným srovnáním. Většinu oblastí pyrotechnické činnosti jsem srovnávala mimo to i s činností pyrotechniků Vojenské policie. Rozhodla jsem se tak proto, že Vojenskou policii nelze jednoznačně zařadit pod armádu, natož ji sloučit se státní policií. Výsledkem porovnání pyrotechnických činností armády a policie (a Vojenské policie) je uvedení rozdílů a podobností v jejich provádění. Dalším cílem bylo seznámit čtenáře s vybranými důležitými pojmy užívanými v souvislosti s tématem pyrotechniky. Tohoto cíle bylo dosaženo představením platných definic získaných převážně z interních aktů řízení či právních předpisů, které upravují pyrotechnickou činnost, a případným dalším vysvětlením pojmů. Poslední cíl této bakalářské práce korespondoval s potřebou vytvořit pro čtenáře jakýsi přehled policejních a armádních pyrotechnických činností na jednom místě. Toho bylo dosaženo sloučením poznatků získaných z různých od sebe navzájem oddělených zdrojů do jedné práce. Sestavení bakalářské práce do této podoby jsem dosáhla využitím různých metod. Nejprve jsem se zaměřila na studium odborné literatury a dalších pramenů. Dále jsem postupovala výběrem hlavních pyrotechnických činností, které by bylo vhodné srovnávat. Z pramenů jsem následně vybírala relevantní informace, z nichž jsem tvořila text na způsob kompilátu, který jsem dále analyzovala a na základě toho vytvořila komparaci. Během práce jsem využívala rovněž jiných metod, jako například popisných metod, analogie či dedukce. Mimo uvedené srovnání je hlavním výsledkem této práce také zjištění, že pyrotechnická činnost armády, policie i Vojenské policie má mnohem více společných znaků nežli rozdílů. Jako jeden z nejvýznamnějších rozdílů bych uvedla kriminalisticko-technickou činnost, kterou vykonává pouze policie a Vojenská policie.

Seznam literatury a jiných zdrojů

Monografie

HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1.6.2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019, 230 s. ISBN 978-80-7251-481-6.

HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, 205 s. ISBN 80-868-9887-3.

PORADA, Viktor a kol. *Kriminalistika. Technické, forenzní a kybernetické aspekty*. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019, 1205 s. ISBN 978-80-7380-741-2.

TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, 282 s. ISBN 978-80-7380-510-4.

Zákonná úprava a interní akty řízení

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona

č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Pokyn policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu, ve znění pokynu č. 94/2013.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 69/2006, kterým se stanoví pravidla pro používání výbušnin při zákroku a výcviku, ve znění pokynů č. 139/2009 a 207/2022.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 135/2003, kterým se upravují některé zásady jednotného postupu Policie České republiky při nakládání s municí.

Vojenský předpis Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.

Vojenský předpis Dě1-27-4, *Zásady bezpečnosti při práci s municí a výbušninami*, Praha: Ministerstvo obrany, 2012.

Závazný pokyn náčelníka Vojské policie č. 20, *Pyrotechnická činnost Vojské policie*, Praha: Hlavní velitelství Vojské policie, 2019.

Webové stránky a elektronické zdroje

ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky - znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#p1-1>.

ČESKO. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219#p3-2>.

ČESKO. Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 9. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-221#p3>.

ČESKO. Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojské policii) - znění od 7. 2. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300#p3>.

ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#p22>.

ČESKO. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 8. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361#p13>.

ČESKO. Zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice) - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-206#f5665498>.

ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#f2677775>.

ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) - znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240#f2059821>.

ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních) - znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 8. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119#p70a-1>.

Bomby v Bostonu byly tlakové hrnce naplněné ložisky a hřebíky. In: *Novinky.cz* [online]. 16. 4. 2013 [cit. 20. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-amerika-bomby-v-bostonu-byly-tlakove-hrnce-naplnene-lozisky-a-hrebiky-188073>.

Článek v Pardubickém deníku. *Krajské vojenské velitelství Pardubice* [online]. 11. 4. 2022 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://kvv-pardubice.army.cz/aktuality/clanek-v-pardubickem-deniku>.

Informační servis. Zpravodajství 2017: Přehled činnosti Pyrotechnické služby Policie ČR. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 20. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/web-informacni-servis-zpravodajstvi-prehled-cinnosti-pyrotechnicke-sluzby-policie-cr.aspx>.

Jak se přihlásit do výběrového řízení k Vojenské policii? *Velitelství Vojenské policie Tábor* [online]. 4. 1. 2023 [cit. 28. 2. 2024]. Dostupné z: <https://vptabor.army.cz/sites/vptabor/files/dokumenty/zakladni-stranka/vyberove-rizeni-vojak-k-vojenske-policii.pdf>.

Napsali o nás v roce 2011: Drátky nestřiháme, říká policejní pyrotechnik. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 1. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/dratky-nestrihame-rika-policejni-pyrotechnik.aspx>.

Ochranná služba Policie ČR. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 1. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-policie-cr.aspx>.

Poznejte Armádu: Organizační struktura. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/organizacni-struktura>.

Poznejte Armádu: Velitelství Ochranné služby Vojenské policie Praha. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-ochranne-sluzby-vp-praha>.

Poznejte Armádu: Velitelství Vojenské policie Tábor. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-vp-tabor>.

Poznejte Armádu: Velitelství Vojenské policie Olomouc. In: *doarmady.cz* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-vp-olomouc>.

Příloha A, ADR. *Ministerstvo dopravy České republiky*. [online]. © 2024. Dostupné z: [05_ADR-2023_Cast-3_tab-A.pdf.aspx \(mdcr.cz\)](https://www.mdcrcz.cz/05-ADR-2023-Cast-3-tab-A.pdf.aspx).

Pyrotechnická služba Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 25. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>.

Pyrotechnická služba – Z historie. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/celorepublikove-utvary-pyrotechnicka-sluzba-z-historie.aspx>.

Pyrotechnikem NA VLASTNÍ KŮŽI: Minuty v třicetikilovém obleku. In: *tn.nova.cz* [online]. 18. 7. 2015 © 2012 - 2024 [cit. 1. 3. 2024]. Dostupné z: <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/317275-pyrotechnikem-na-vlastni-kuzi-minuty-v-tricetikilovem-obleku>.

Seznamy znalců, tlumočnicků a překladatelů. In: *seznat.justice.cz* [online]. © 2021. Dostupné z: <https://seznat.justice.cz/znalec?query=%7B%22filter%22%3A%7B%22druhyOsoby%22%3A%5B%5D%2C%22fullText%22%3A%22pyrotechnika%22%2C%22vcetnePozastavenych%22%3Afalse%2C%22vcetneZaniklych%22%3Afalse%7D%2C%22strankovani%22%3A%7B%22pocetNaStranku%22%3A50%7D%2C%22razeni%22%3A%7B%22hodnota%22%3A%22jmeno%22%2C%22smer%22%3A0%7D%7D>.

Služba cizinecké policie: Pyrotechnici v Mošnově prověřovali podezřelou zásilku. *Policie České republiky* [online]. 5. 11. 2010. © 2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnici-v-mosnove-proverovali-podezrelou-zasilku.aspx>.

Strategie a cíle: Severoatlantická smlouva (Washington D.C., 4. dubna 1949). In: *mocr.army.cz* [online]. © 2024 [cit. 28. 2. 2024]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/nato/strategie-a-cile/severoatlanticka-smlouva.pdf>.

Student nastražil před školu v Pardubicích bombu, pak v Mýtě vraždil sekerou. In: *Denik.cz* [online]. 7. 11. 2022 [cit. 20. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/v-myte-vrazdil-student-pripad-souvisi-s-nahlasenou-bombou-v-pardubicich-20221107.html>.

Úkoly a působnost. *Vojenská policie* [online]. © 2024 [cit. 12. 2. 2024]. Dostupné z: <https://vp.army.cz/o-nas/ukoly-pusobnost>.

Útvar rychlého nasazení Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 30. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvar-rychleho-nasazeni-policie-ceske-republiky-utvar-rychleho-nasazeni.aspx>.

Útvary s celostátní působností. *Policie České republiky* [online]. © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-celostatni-pusobnosti.aspx>.

Velitelství pozemních sil. *Armáda České republiky* [online]. 8. 5. 2023 © 2024 [cit. 15. 1. 2024]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni/poz/velitelstvi-pozemnich-sil-acr-221600/>.

Výcvik pyrotechnických týmů. *Armáda České republiky* [online]. © 2024 [cit. 20. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=14013>.

Výběrové řízení k VP. *Velitelství Vojenské policie Tábor* [online]. © 2004-2023 [cit. 28. 2. 2024]. Dostupné z: <https://vptabor.army.cz/vyberove-rizeni-k-vp>.

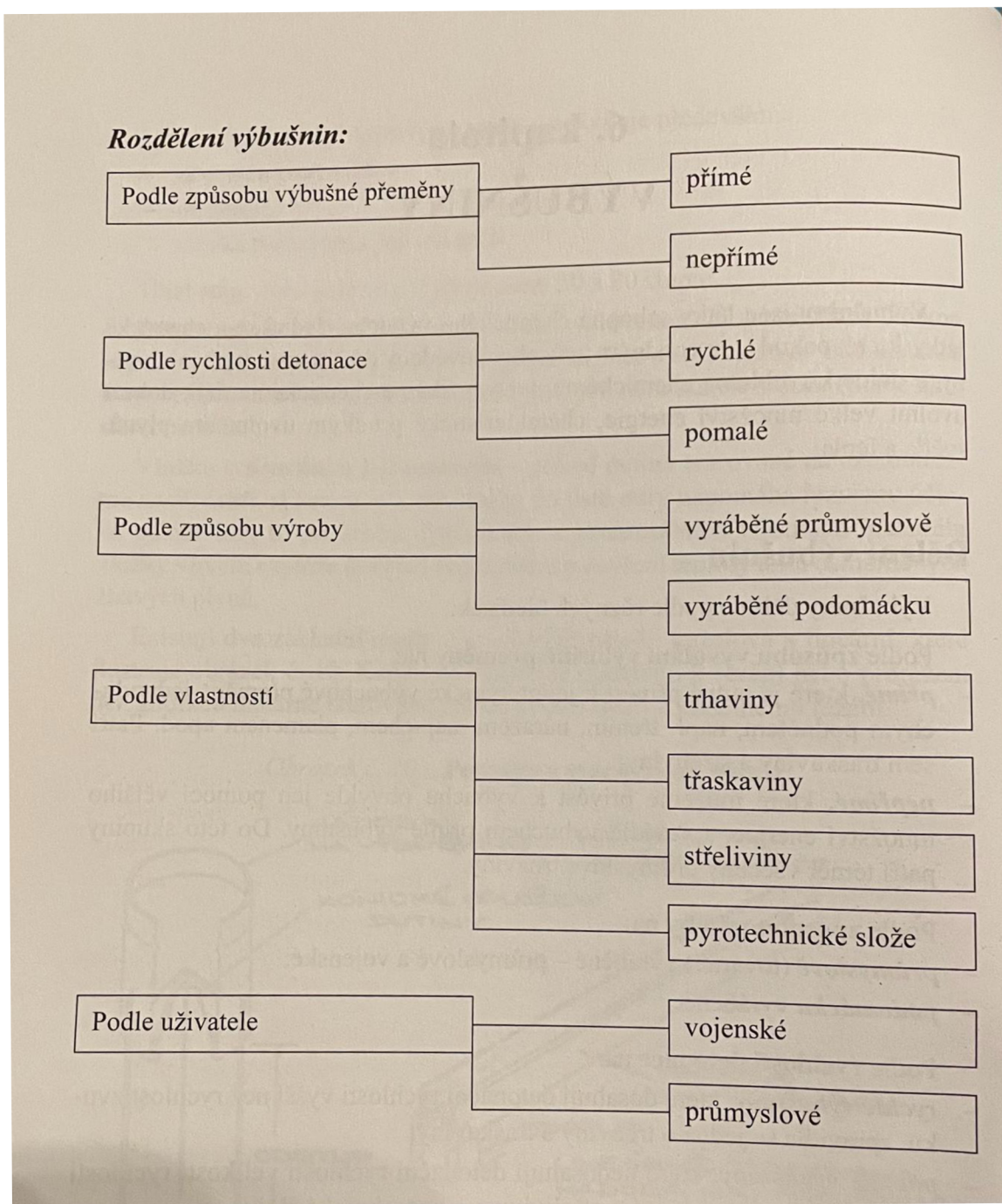
Seznam příloh

Příloha č. 1 – schéma dělení výbušnin

Příloha č. 2 – pyrotechnický průkaz policejního pyrotechnika

Příloha č. 3 – pyrotechnický průkaz armádního pyrotechnika

Přílohy

Příloha č. 1 – schéma dělení výbušnin (zdroj: HRAZDÍRA, Ivo a Milan KOLLÁR. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 44.)

VZOR
OPRÁVNĚNÍ K VÝKONU PYROTECHNICKÝCH PRACÍ
U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

- první strana oprávnění -

Foto 20x25 mm	Pyrotechnická služba Policie České republiky	
	OPRÁVNĚNÍ k výkonu pyrotechnických prací u Policie České republiky	
Ev. č.:		
Platnost oprávnění do:		
Razítko a podpis ředitel Pyrotechnické služby		
Datum vydání:		

Velikost: 85x54 mm

- druhá strana oprávnění -

Hod. ozn.:	
Příjmení:	
Jméno	
OEČ:	
V rozsahu pyrotechnického kurzu „.....“	
Platí pro kategorii:	
Pozn. Pyrotechnik je oprávněn provádět výkon pyrotechnických prací v rozsahu uvedeného pyrotechnického kurzu a příslušné kategorie oprávnění k výkonu pyrotechnických prací.	

Příloha č. 2 - pyrotechnický průkaz policejního pyrotechnika (zdroj: Příloha č. 4 pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), ve znění pokynu č. 278/2014 a 264/2016.

Pyrotechnický průkaz
(rozměr 85 mm x 54 mm, formát ID1)

a) První strana

<i>Fotografie</i>	PYROTECHNICKÝ PRŮKAZ
	Evid. číslo:
	Příjmení:
	Jméno:
	Datum narození:
Vydal:	
..... datum vydání	

b) Druhá strana

Skupiny pyrotechnických oprávnění	Platí od
Vševojskový pyrotechnik	
Vševojskový pyrotechnik-specialista	
Pyrotechnik EOD	
Specialista CBRN EOD	
Zvláštní záznamy:	

Příloha č. 3 – pyrotechnický průkaz armádního pyrotechnika (zdroj: Příloha č. 1 vojenského předpisu Vševojsk-16-20, *Pyrotechnická činnost v Armádě ČR*, Praha: Ministerstvo obrany, 2021.)

Seznam použitých zkratk

AČR – Armáda České republiky

ADR - Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí

CBRN - Chemical, Biological, Radiological and Nuclear, česky „chemické, biologické, radiologické/radioaktivní a nukleární“ látky

ČR – Česká republika

EOD - Explosive Ordnance Disposal, česky „likvidace výbušných prostředků“

MNT - Manual Neutralisation Techniques, česky „manuální techniky zneškodňování“

NATO – Severoatlantická aliance

NCOZ – Národní centrála proti organizovanému zločinu

NVS – nástražný výbušný systém

OKTE – Odbor kriminalistické techniky a expertíz

RSP - Render Safe Procedure, česky doslovně „postup bezpečného vykreslování“

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

TNT - 2,4,6-Trinitrotoluen

URNA – Útvar rychlého nasazení

ZOP – Základní odborná příprava